

Gazeta

październik 2000 (82) **10**

Politechniki

Pismo pracowników i studentów Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza

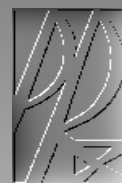
Zjazd Absolwentów - s. 3

*Konferencja Rektorów
Polskich Uczelni Technicznych - s. 7*

Jubileusze - s. 11

Rekrutacja na studia - s. 18

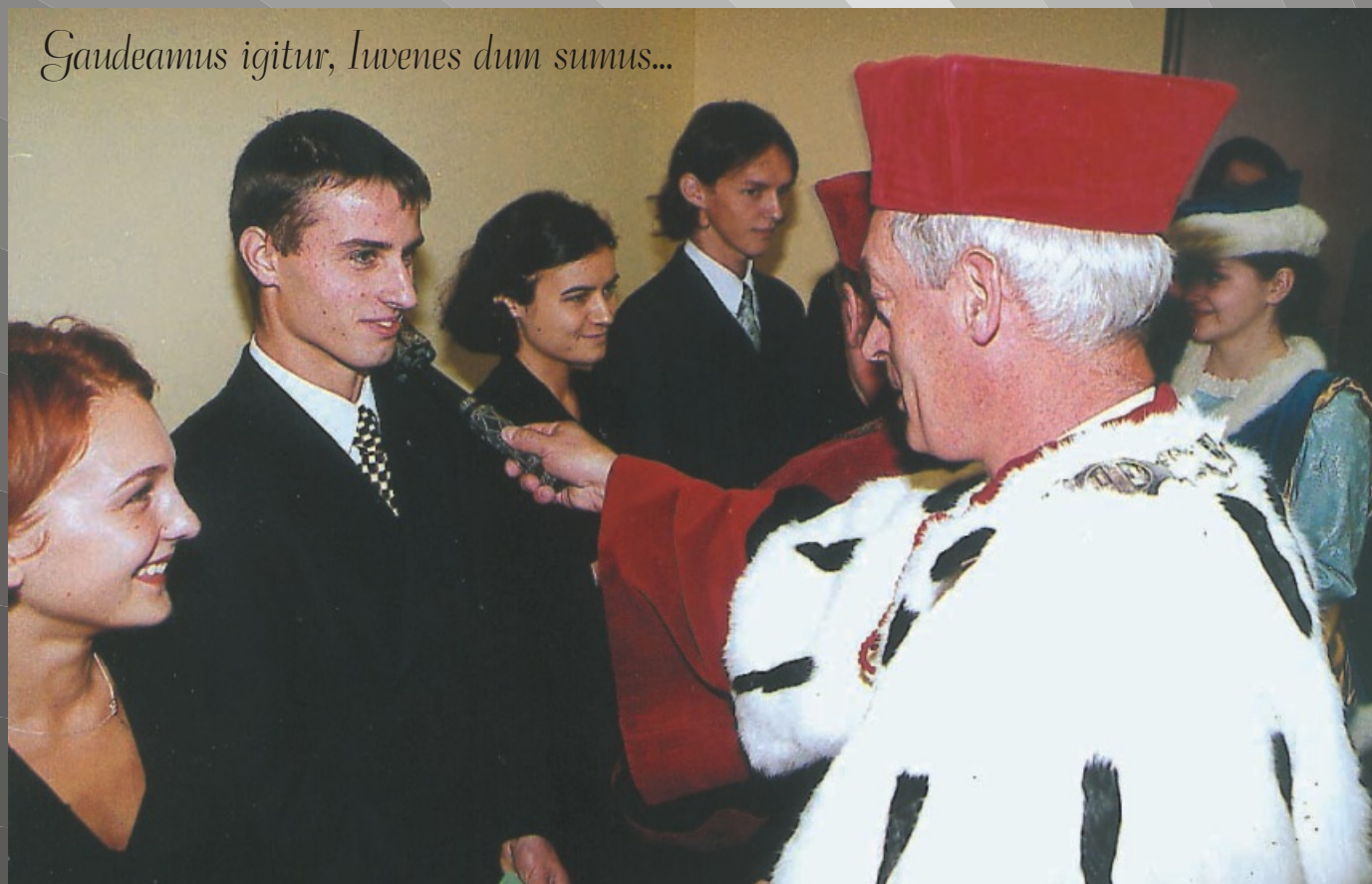
Info Kurier Samorządu Studentów - s. 25

50 LAT

Wyższego Szkolnictwa
Technicznego w Rzeszowie
1951-2001

Gaudeamus igitur, Iuvenes dum sumus...

O uroczystej inauguracji w następnym numerze

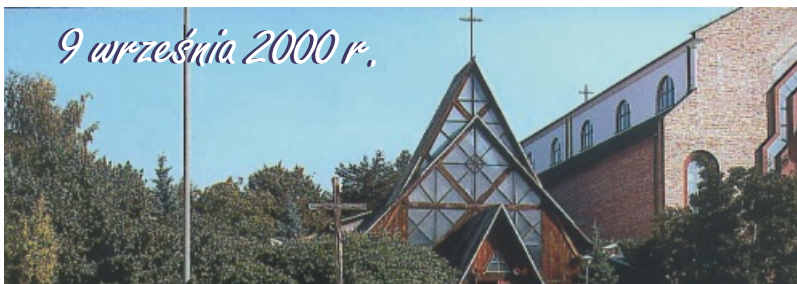
Fot. M. Misiakiewicz

Zjazd Absolwentów Wyższej Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Rzeszowskiej

9 września 2000 r.

cd. str. 27

Pierwsi absolwenci
po mszy św. w kościele
oo. Dominikanów.

Pierwszy absolwent WSI (1955) mgr inż.
Tadeusz Baran ze wzruszeniem mówił
o latach studiów. Z prawej JM Rektor
prof. Tadeusz Markowski.

Ugóry:
mgr inż. Tadeusz Cebulak, Prezes Zarządu,
Dyrektor Generalny WSK-PZL Rzeszów, jako
jeden z absolwentów kierujących przed-
siębiorstwem o znaczeniu strategicznym
przedstawił i uzasadnił powody, dla których
w Rzeszowie racją stanu jest pozostawienie
silnej uczelni technicznej.

Absolwent, Przewodniczący Sejmiku
Województwa Podkarpackiego, inż.
Zdzisław Banat podkreślił w swoim wy-
stąpieniu konieczność zachowania
autonomii Politechniki Rzeszowskiej.

Przedstawiciele wszystkich roczników i wydziałów.

Na Zeździe powołano Stowarzyszenie Absolwentów PRz. Prezesem
został mgr inż. Jan Rusin - absolwent Wydziału Elektrycznego.
Z lewej także absolwenci: prorektor prof. PRz Andrzej Sobkowiak
oraz JM Rektor prof. Tadeusz Markowski.

Fot. M. Misiakiewicz

POWSZECHNY ZJAZD ABSOLWENTÓW

Spotkanie po latach

Ponad czterystu absolwentów (historycznej już) Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie i jej kontynuatorki, Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza, wzięło udział w powszechnym Zjeździe Absolwentów, poprzedzającym jubileusz 50-lecia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie. Zjazd odbył się w dniach 8-10 września 2000 r. w naszym nowym centrum kongresowym - Zespole Sal Wykładowych Politechniki Rzeszowskiej. Obiekt ten, zbudowany na miarę oczekiwań XXI wieku, wywarł na Gościach wielkie wrażenie - zwłaszcza na absolwentach kończących studia w latach pięćdziesiątych i sześćdziesiątych, którzy o takich warunkach nauczania nigdy nie śnili.

Baza ówczesnej uczelni była nader skromna, zarówno studenci, jak i nauczyciele korzystali wówczas z gościnności rzeszowskich szkół technicznych. *"Pierwszy egzamin odbył się w obiektach dzisiejszego Zespołu Szkół Elektronicznych przy ul. Hetmańskiej"* - wspominał ze wzruszeniem **mgr inż. Tadeusz Baran**, pierwszy absolwent Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie i późniejszy dyrektor szkoły, która gościnnie uczylała pomieszczeń pierwszej uczelni technicznej Rzeszowa.

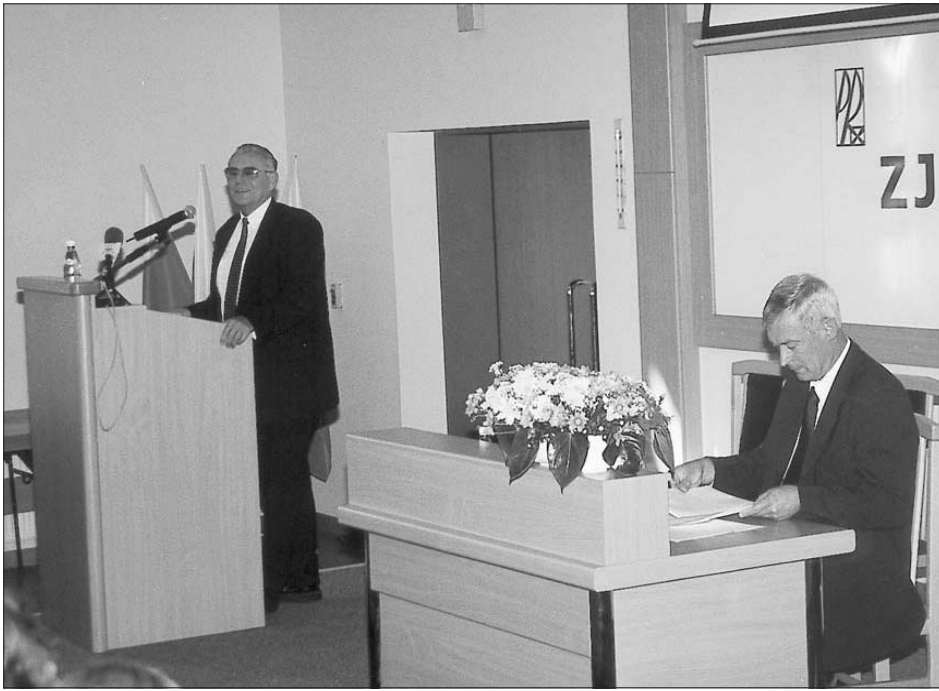
Oficjalne rozpoczęcie Zjazdu odbyło się 9 września 2000 r. - w przeddzień absolwenci "z tamtych lat" rozgościli się w akademikach i zjedli koleżeńską kolację.

JM Rektor Politechniki Rzeszowskiej i zarazem jej absolwent - **prof. Tadeusz Markowski** - witając Gości i wielu swoich kolegów, zaprezentował dotychczasowy skądinąd imponujący

Zjazd Absolwentów rozpoczął się mszą św. w kościele oo. Dominikanów, skąd na spotkanie w uczelni zmierzają na czele grupy mgr inż. Tadeusz Cebulak i inż. Stanisław Filipek - Prezes Zarządu Wytwórni Filtrów PZL w Sędziszowie Młp.

Fot. M. Misiakiewicz

Absolwentów przywitał również prof. Kazimierz Ocoś - rektor z lat 1972-1981, 1983-1987, 1993-1996, z prawej JM Rektor prof. Tadeusz Markowski.

Fot. M. Misiakiewicz

dorobek najstarszej i największej uczelni Rzeszowa, mówiąc między innymi:

“Do obecnego kształtu uczelnia dochodziła kilkoma etapami:

- pierwszy - ten najtrudniejszy - to okres 1951-1963, w którym była placówką zamiejscową Politechniki Krakowskiej;
- drugi - rozpoczynający się 25 czerwca 1963 roku (data utworzenia Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Rzeszowie) i trwający do roku 1974, w którym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 1 października 1974 roku powołano Politechnikę Rzeszowską im. Ignacego Łukasiewicza;
- etap trzeci trwa do dnia dzisiejszego. Cechuje go też szereg trudnych momentów. Jednym z nich była decyzja o cofnięciu docentom uprawnień pracownika samodzielnego. Wydziały posiadające uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora stanęły w obliczu utraty uprawnień. Przetrwaliśmy ten okres.

Trzeba pamiętać o bardzo istotnym fakcie, a mianowicie takim, że uczelnia ewoluowała z jednostki dydaktycznej (pierwsze dwa okresy) do statusu placówki naukowo-dydaktycznej. Jest to proces wieloletni. Wiemy, że zasadni-

czym i podstawowym motorem rozwoju uczelni jest kadra, a dynamika rozwoju ma miejsce wówczas, gdy wydziały uzyskują uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego. Obecnie, poza najmłodszym Wydziałem Zarządzania i Marketingu, wszystkie wydziały posiadają prawo nadawania stopnia naukowego doktora, natomiast Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa posiada również prawo nadawania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Obecna kadra uczelni to: 37 profesorów tytularnych, 61 doktorów habilitowanych, 226 doktorów, 225 asystentów.

Ta kadra pozwala kształcić ponad 14 tysięcy studentów na studiach dziennych i zaocznych. W ciągu ostatnich 10 lat kadra samodzielna (ta najważniejsza) wzrosła z 33 do prawie 100 osób (wzrost trzykrotny). A przecież z tych 33 zmarło i odeszło na emeryturę 11 osób”.

Nawiązując do obrony uczelni przed włączeniem jej w struktury uniwersytetu i tym samym jej likwidacją, JM Rektor - prof. Tadeusz Markowski - powiedział: “Nad całością obchodów jubileuszu ciążyła sprawa utworzenia

uniwersytetu, na bazie Politechniki. Obrona uczelni była kosztowna i będzie kosztowna. Sądzę jednak, że było warto!”.

Wyrażając podziw i uznanie dla dynamicznego rozwoju uczelni i jej miejsca wśród polskich uczelni technicznych, wiele gorzkich słów na ten temat powiedzieli także sami absolwenci, podkreślając konieczność funkcjonowania w Rzeszowie autonomicznej uczelni technicznej.

Wśród głosów wielu absolwentów nie zabrakło także tonu retrospekcji. Zwracając się zarówno do władz uczelni, jak i do kolegów, mgr inż. Tadeusz Baran wspominał “swoich profesorów i wykładowców z wielkim uznaniem i szacunkiem, jako ludzi prawych, bezgranicznie oddanych młodzieży, pracowitych i wymagających, autorytety nauki i postępu technicznego. Spośród wielu z nich najtrwalszy ślad pozostawiają w naszej pamięci profesorowie: mgr inż. Rudolf Raitmajer - matematyka, mgr Kazimierz Krzyżanowski - fizyka, oraz doc. mgr inż. Roman Niedzielski - teoretyczne przedmioty zawodowe, późniejszy rektor uczelni, a ponadto dziekani: mgr inż. Bogdan Marzęcki i mgr inż. Bogumił Musiał oraz wykładowcy: doc. mgr inż. Marian Zabłocki, mgr inż. Tadeusz Mirski, Henryk Jelonek i wielu innych. Pierwsi trzej odeszli na zawsze, spoczywają na Cmentarzu Pobitno”.

Doceniając znaczenie i rozwój uczelni, dodał: “Gdy spotykamy się w murach uczelni po 50 latach jej istnienia, nasuwają się nam pewne spostrzeżenia i refleksje, a przede wszystkim:

- satysfakcja z osiągnięć uczelni i jej rosnącego autorytetu w środowisku, a przede wszystkim uznania i pamięci swoich absolwentów,
- wszyscy przepracowaliśmy swoje życie jako mechanicy upatrując w tym zawodzie twórczości techniki i możliwości awansu społecznego oraz zawodowego, również na stanowiskach kierowniczych uczelni, zakładów pracy i szkół liczących się w rozwoju regionu i kraju,
- jako grupa społeczna stanowiliśmy zespół niezmiernie koleżeński i wyro-

zumiały dla siebie, przyjaźń ta przetrwała do dzisiaj - spośród 16 żyjących kolegów spotyka się nas 11. Wielu z nas w terminach późniejszych ukończyło studia magisterskie w Politechnice Krakowskiej,

- studiując i pracując zawodowo, nie stroniliśmy od prac społecznych. Główną płaszczyzną naszego współdziałania było Stowarzyszenie Inżynierów Mechaników Polskich. Wielu z nas uczestniczyło przez wiele lat w pracach Oddziału Wojewódzkiego SIMP w Rzeszowie i jego agendach.

Kończąc swoje wystąpienie, pragnę jeszcze raz życzyć uczelni - naszej uczelni - dalszych wspaniałych sukcesów i autonomicznego działania dla dobra jej studentów oraz pełnej satysfakcji absolwentów z ukończenia Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego Łukasiewicza”.

W czasie Zjazdu powołano **Stowarzyszenie Absolwentów Politechniki Rzeszowskiej** i przyjęto statut stowarzyszenia. Wybrano także jego zarząd, w skład którego weszli:

- prezes **mgr inż. Jan Rusin** - absolwent Wydziału Elektrycznego, aktualnie dyrektor Przedsiębiorstwa Elektryfikacji i Technicznej Obsługi Rolnictwa w Rzeszowie,
- wiceprezes **inż. Zdzisław Banat** - absolwent Wydziału Budownictwa Lądowego i Komunalnego, aktualnie Przewodniczący Sejmiku Województwa Podkarpackiego,
- sekretarz **mgr inż. Anna Biesiadecka** - absolwentka Wydziału Chemicznego, aktualnie inspektor Państwowej Inspekcji Pracy w Rzeszowie,
- skarbnik **inż. Barbara Nowak** - absolwentka Wydziału Budownictwa Lądowego i Komunalnego, aktualnie dyrektor Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Rzeszowie.

Członkowie Zarządu Stowarzyszenia:

- **mgr inż. Tadeusz Baran** - pierwszy absolwent Wydziału Mechanicznego, były dyrektor Zespołu Szkół Elektryczno-Mechanicznych w Rzeszowie, **mgr inż. Tadeusz Cebulak** - absolwent Wydziału Mechaniczne-

go, aktualnie Prezes Zarządu, Dyrektor Generalny WSK-PZL Rzeszów S.A., **inż. Ryszard Kostka** - absolwent Wydziału Mechanicznego, aktualnie prezes Firmy Handlowej SANCOOP Sp. z o.o. w Ostrowie k. Przemyśla, **prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski** - absolwent Wydziału Mechanicznego, aktualnie rektor Politechniki Rzeszowskiej, **mgr inż. Tadeusz Okła** - absolwent Wydziału Mechanicznego, aktualnie dyrektor ds. technicznych i rozwoju w firmie INSTAL-Rzeszów S.A.

Powołano również **Komisję Rewizyjną Stowarzyszenia** w osobach: **mgr inż. Janusz Bury** - absolwent

aktualnie starszy wykładowca na tym Wydziale.

Powołany został także **Sąd Koleżeńcki**, w skład którego weszli: **mgr inż. Halina Skowron-Pondo** - absolwentka Wydziału Elektrycznego, aktualnie nauczyciel w Zespole Szkół Elektrycznych w Rzeszowie oraz **inż. Eugeniusz Żurek** - absolwent Wydziału Mechanicznego, aktualnie współwłaściciel Przedsiębiorstwa Produkcyjno-Usługowo-Handlowego POM-Tyczyn S.C.

Po części oficjalnej, byli studenci przy pięknej pogodzie zwiedzali swoją Alma Mater, a wieczorem spotkali się na balu absolwentów.

W gronie absolwentów zasiadają także obecni pracownicy PRz.

Fot. M. Misiakiewicz

Wydziału Mechanicznego, aktualnie dyrektor administracyjny Politechniki Rzeszowskiej, **mgr inż. Marek Nosal** - absolwent Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska, aktualnie zastępca dyrektora ds. techniczno-handlowych firmy Budimex-Rzeszów, **dr inż. Jan Rodziński** (przewodniczący) - absolwent Wydziału Elektrycznego, aktualnie adiunkt na tym Wydziale, **dr inż. Izabela Rusin** - absolwentka Wydziału Elektrycznego,

Zorganizowany we wrześniu 2000 r. powszechny Zjazd Absolwentów otworzył cykl imprez jubileuszowych z okazji przypadającego w 2001 r. jubileuszu 50-lecia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie. Kolejne zjazdy absolwentów odbywać się będą w roku następnym, ich organizatorami zaś będą już poszczególne wydziały. Być może powtórzony zostanie także zjazd ogólnouczelniany.

Marta Olejnik

PERSONALIA

PROFESURY UCZELNIANE

JM Rektor mianował na stanowisko profesora nadzwyczajnego w Politechnice Rzeszowskiej:

- » prof. dr. hab. Andrzeja Gierasimczuka w Zakładzie Nauk Humanistycznych na Wydziale Zarządzania i Marketingu od dnia 1 września 2000 r. na okres 5 lat,
- » prof. dr. hab. Aleksandra Gugnina w Katedrze Marketingu na Wydziale Zarządzania i Marketingu od dnia 1 września 2000 r. na okres 5 lat,
- » dr. hab. inż. Andrzeja Tomczyka w Katedrze Awioniki i Sterowania na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa od dnia 1 października 2000 r. na okres 5 lat,
- » dr. hab. Antoniego Pardałę w Katedrze Matematyki na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa od dnia 1 października 2000 r. na czas nieokreślony,
- » dr. hab. inż. Władysława Filara, kierownika Zakładu Finansów i Bankowości na Wydziale Zarządzania i Marketingu od dnia 1 października 2000 r. na czas nieokreślony,
- » dr. hab. Stanisława Pikulskiego w Zakładzie Prawa i Administracji na Wydziale Zarządzania i Marketingu od dnia 1 października 2000 r. na czas nieokreślony.

DOKTORATY

Mgr inż. Zbigniew Plewako, asystent w Katedrze Konstrukcji Budowlanych na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, **uzyskał stopień naukowy doktora nauk technicznych** z zakresu dyscypliny *budownictwo*, nadany przez Radę Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Rzeszowskiej w dniu 13 września 2000 r. Temat rozprawy doktorskiej: **“Stany graniczne belek sprężonych cięgnami kompozytowymi”**. Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. inż. Stanisław Kuś z Politechniki Rzeszowskiej. Rozprawę recenzowali: prof. dr inż. Stanisław Kajfasz z Instytutu Podstawowych Problemów Techniki PAN w Warszawie, prof. dr hab. inż. Leonard Runkiewicz z Instytutu Techniki Budowlanej w Warszawie i dr hab. inż. Szczepan Woliński, profesor Politechniki Rzeszowskiej.

Mgr inż. Maria Anna Bukowska, asystentka w Zakładzie Ciepłownictwa i Klimatyzacji na Wydziale Budownictwa i Inżynierii Środowiska, **uzyskała stopień naukowy doktora nauk technicznych** z zakresu dyscypliny *inżynieria środowiska*, nadany przez Radę Wydziału Inżynierii Środowiska Politechniki Warszawskiej w dniu 22 września 2000 r. Temat rozprawy doktorskiej: **“Wpływ zmiennej mocy cieplnej ciepłowni komunalnych na emisję zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego”**. Promotorem w przewodzie doktorskim był prof. dr hab. inż. Stanisław Mankowski z Politechniki Warszawskiej. Rozprawę recenzowali: prof. dr hab. inż. Ryszard Cieślukowski z Politechniki Szczecińskiej i prof. zw. dr hab. inż. Witold Wasilewski z Politechniki Warszawskiej.

Bronisław Świder

Członkostwo w komitetach naukowych PAN

W numerze 6-8/2000 zamieściliśmy informację o członkostwie nauuczycieli akademickich PRz w komitetach naukowych PAN oraz w ich strukturach wewnętrznych: sekcjach, podsekcjach, zespołach i komisjach w kadencji 1999-2002. Z przyjemnością uzupełniamy tę informację. Kierownik Katedry Informatyki Chemicznej - dr hab. inż. Barbara Dębska, prof. PRz - jest członkiem Komisji Chemometrii i Komputeryzacji Analizy Chemicznej w Komitecie Chemii Analitycznej PAN.

Członkostwo w zagranicznym towarzystwie naukowym

Z dniem 11 listopada 1999 r. dr. hab. inż. Janowi Kalembkiewiczowi, prof. PRz z Katedry Chemii Nieorganicznej i Analitycznej Wydziału Chemicznego, zostało przyznane członkostwo honorowe Ukraińskiego Towarzystwa Chemicznego.

Bronisław Świder

Z OBRAD SENATU

Kolejne posiedzenie Senatu Politechniki Rzeszowskiej odbyło się w dniu 19 września 2000 r.

Senat rozpatrzył wnioski:

- ◆ o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr. hab. inż. Leszka TRYBUSA z WE,
- ◆ o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Rzeszowskiej na czas nieokreślony dr. hab. Stanisława PIKULSKIEGO z WZiM,
- ◆ o mianowanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego Politechniki Rzeszowskiej na okres 5 lat dr. hab. inż. Andrzeja TOMCZYKA z WBMiL.

Senat ponadto:

- ◆ wysłuchał informacji JM Rektora na temat przygotowań do inauguracji roku akademickiego 2000/2001,

- ◆ dokonał zatwierdzenia ramowego planu posiedzeń Senatu w roku akademickim 2000/2001

oraz wysłuchał sprawozdań:

- ◆ prorektora ds. nauczania - dr. hab. inż. Jerzego Potenckiego, prof. PRz - z przebiegu rekrutacji na rok akademicki 2000/2001,
- ◆ przewodniczącego Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich - dr. hab. inż. Jana Kalembskiej, prof. PRz - z przebiegu pracy komisji w roku akademickim 1999/2000,
- ◆ przewodniczącej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów - dr. hab. Marii Kopacz, prof. PRz - z przebiegu pracy komisji w roku akademickim 1999/2000.

Anna Worosz

KRPUT

W dniach 16-17 czerwca 2000 r. odbyło się kolejne posiedzenie Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych. Tym razem organizatorem KRPUT-u była Politechnika Zielonogórska, która obrady Konferencji połączyła z Jubileuszem 30-lecia uczel-

ni. Poniżej podjęta przez KRPUT uchwała w sprawie powołania Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych.

Ze względu na wagę problemu, publikujemy także list Przewodniczącego Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych prof. Ryszarda Tadeu-

siewicza, wystosowany do posłów i senatorów Parlamentu Rzeczypospolitej Polskiej, dotyczący projektu likwidacji zwolnień od podatków od nieruchomości wykorzystywanych przez uczelnie publiczne.

Marta Olejnik

Uchwała nr 1 Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych z dnia 17 czerwca 2000 r. w sprawie powołania Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych

Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych wyraża wolę powołania Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych i zobowiązuje Konferencję Prorektorów ds. Kształcenia Polskich Uczelni Technicznych do przygotowania regulaminu komisji oraz procedury akredytacyjnej.

Ogólne zasady zapewnienia jakości kształcenia w polskich uczelniach technicznych

1. Cele akredytacji

podnoszenie jakości kształcenia,

tworzenie jasnych i jednoznacznych procedur oceny programów studiów uzgodnionych z systemami stosowanymi w innych krajach, szczególnie w Unii Europejskiej,
tworzenie warunków ułatwiających krajową i międzynarodową wymianę studentów,
promowanie kierunków studiów spełniających wysokie standardy jakościowe.

2. Założenia systemu akredytacji
akredytacja dotyczy poszczególnych kierunków studiów realizowanych w uczelniach technicznych, uzgodnienie standardów i kryteriów jakości kształcenia prowadzi powołana do tego celu Akredytacyjna Komisja Uczelni Technicznych.
3. Akredytacyjna Komisja Uczelni Technicznych
Komisję Akredytacyjną powołuje Konferencja Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, w skład Komisji Akredytacyjnej wchodzi przedstawiciele uczelni technicznych, pracodawców oraz przedstawiciele stowarzyszeń naukowo-technicznych,

przewodniczący Komisji Akredytacyjnej będzie delegowany przez KRPUT, regulamin Komisji Akredytacyjnej oraz opracowaną przez Komisję procedurę akredytacyjną zatwierdza KRPUT.

Przewodniczący KRPUT

prof. dr hab. inż. Ryszard Tadeusiewicz

Kraków, 10 sierpnia 2000 r.

Szanowni Państwo Posłowie i Senatorowie Parlamentu RP

Szanowni Państwo!

Piszę do Państwa bardzo zaniepokojony wiadomością, że propozycja Ministerstwa Finansów, dotycząca nowelizacji ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku (Dz.U. Nr 9 poz. 31 z późniejszymi zmianami), przewiduje **likwidację zwolnień od podatków od nieruchomości wykorzystywanych przez uczelnie publiczne**. Pisałem już w tej sprawie do Ministra Edukacji Narodowej, ale obawiam się, że inne pilne sprawy, które MEN ma w tej chwili na głowie, spowodują, że nie dojdzie do skorygowania tego zapisu w fazie uzgodnień międzyresortowych i dlatego pozwalam sobie prosić Państwa o rozważenie i wyobrażenie w tej ważnej sprawie.

Wiemy wszyscy, że potrzeby samorządów lokalnych są ogromne i stale rosną. Wszyscy zresztą jesteśmy członkami lokalnych społeczności i chociażby z tego powodu gorąco im sprzyjamy i życzymy jak najlepiej. Jeśli jednak nowelizacja ustawy o podatkach lokalnych zostanie wprowadzona bez poprawki, dotyczącej utrzymania dotychczasowych zwolnień dla szkół wyższych, to wszystkie państwowe uczelnie znajdą się w stanie krytycznym, kiedy będą musiały - dosłownie z dnia na dzień - przewidzieć w swoich budżetach (nie zwiększanych w praktyce od kilku lat!) kwoty na opłacenie tego nowego podatku. Warto podkreślić, że chodzi o bardzo duże kwoty. Oszacowałem wartość podatku, jaką będą musiały zapłacić na AGH - jest to około 2 mln zł. Taka kwota przypada do zapłaty z mojej uczelni, w sytuacji, kiedy ja mam w większości stare, wyeksploatowane budynki o relatywnie niskiej wartości! Co będzie z uczelniami mającymi nowe, dobrze wyposażone budynki i inne nieruchomości?

Nie wiem, jaki cel przyświeca tej nowelizacji. Być może ma to być metoda znalezienia tych brakujących 800 mln zł

koniecznych dla szkół podstawowych i średnich. Dla państwowych uczelni wyższych może to jednak być "gwóźdź do trumny", zwłaszcza, że **nie jest to pierwsza próba zatkania jakiegokolwiek luki budżetowej kosztem właśnie szkół wyższych**. Uczelnie bardzo boleśnie odczuły niedawny cios, związany z narzuconą w styczniu br. koniecznością odprowadzania bardzo wysokiej składki ZUS od wszystkich umów zawieranych z własnymi pracownikami. Na uczelniach "od zawsze" większość obowiązków, jakie podejmują dobrowolnie ich pracownicy w wymiarze przekraczającym ich obowiązki etatowe, rozliczanych jest w formie umów zawieranych z tymi pracownikami. W ten sposób płatne są np. praktycznie wszystkie zajęcia na studiach wieczorowych i zaocznych, a także większość należności za prowadzenie dodatkowych (poza działalnością statutową i badaniami własnymi) bardzo potrzebnych badań naukowych. Dotyczy to zarówno badań finansowanych z funduszy Komitetu Badań Naukowych, jak i badań zleczanych przez podmioty gospodarcze.

Z naszego punktu widzenia nakaz płacenia składki ZUS od **wszystkich** umów w szkołach wyższych to sposób, jaki rząd wymyślił w celu ratowania zrujnowanych różnymi błędnymi decyzjami finansów ZUS - kosztem uczelni. Podatnikom wmawia się przy tym, że dotowane jest szkolnictwo wyższe (co spotyka się ze społeczną aprobatą), a tymczasem stwarzany jest mechanizm, w wyniku którego pieniądze te w sposób automatyczny przemieszczane są ze szkół wyższych do kasy ZUS - na co bezpośredniego przyzwolenia podatników pewnie by nie było. Szkody, jakie z tego tytułu ponoszą uczelnie, są jednak znacznie większe, niż by się mogło wydawać z prostego oszacowania ilości uczelnianych pienię-

dzy, jakie pochłonał ZUS. Wprowadzenie “uzusowienia” wszystkich tych umów na uczelniach spowodowało, że zlecenie jakichkolwiek badań naukowych do uczelni stało się nieopłacalne (ze względu na ich ogromne obciążenie wynikającymi z tego tytułu narzutami), na czym korzystają pokątne firmy konsultacyjne i doradcze. Firmy te zatrudniają do tych samych zadań tych samych profesorów z uczelni - tylko że one nie muszą płacić od zawieranych umów składki do ZUS, bo ci profesorowie nie są ich pracownikami. Czysty nonsens, prawda? W ten sposób jedną nietrafną decyzją utworzono na obrzeżach nauki ogromną “szarą strefę” - z wielką szkodą finansową i prestiżową dla całego szkolnictwa wyższego.

Kolejny podobny pomysł, tym razem polegający na ratowaniu kosztem szkół wyższych innej “czarnej dziury budżetowej” - bardzo biednych (bezsownie) budżetów samorządów lokalnych - może być dla wielu uczelni ciężarem nie do uniesienia! Podkreślam jeszcze raz z naciskiem: przy zwiększającej się bezustannie liczbie studentów wysokość państwowych nakładów na szkolnictwo wyższe od lat praktycznie nie rośnie. Uczelnie zostały kilka miesięcy temu boleśnie dotknięte ustawą o odprowadzaniu ZUS od wszystkich umów i ponoszą z tego tytułu ogromne straty. Pozycji związanej z podatkami lokalnymi **nie było** poprzednio w budżetach uczelni i jej pojawienie się (wraz z innymi ciężarami, jakie ostatnio spadły na uczelnie – ZUS, PEFRON itd.) spowoduje finansową katastrofę.

Pozwolę sobie przypomnieć Państwu, że proponowane w tworzoną obecnie budżecie dotacje na przyszły rok dla całego szkolnictwa wyższego mają być (z grubsza) tej samej wysokości, jak w roku bieżącym. Wobec rosnącej liczby szkół, pomiędzy które trzeba te środki rozdzielić (wciąż przecież powstają nowe **państwowe** szkoły wyższe, głównie zawodowe!) i wobec stale zwiększanej liczby studentów - oznacza ustawiczne realne **zmniejszanie** nakładów na szkolnictwo wyższe. Takiej spirali rosnących zadań i malejących nakładów, co chwila dodatkowo obciążanych niespodziewa-

nymi dodatkowymi ciężarami fiskalnymi, nie przeżywa w Polsce żadna inna instytucja ani żaden obszar gospodarki!

Tymczasem mimo tak złego traktowania nie ustaje wysiłek państwowych szkół wyższych, usiłujących stale nadać za aspiracjami edukacyjnymi polskiej młodzieży. Na przykład AGH rokrocznie zwiększa liczbę swoich studentów **na bezpłatnych studiach dziennych** o blisko **dwa tysiące** dodatkowych miejsc, przy czym większości kandydatów oferujemy miejsca na nowoczesnych, poszukiwanych (i kosztownych!) kierunkach studiów, takich jak informatyka, telekomunikacja, automatyka, robotyka, inżynieria materiałowa, zarządzanie itp. Oferujemy im także możliwości studiów kończących się przyznawaniem podwójnych dyplomów: AGH i któregoś z uniwersytetów technicznych RFN, Francji, Anglii, USA. Wprowadzamy na szeroką skalę kształcenie przez Internet, specjalne pracownie dla niepełnosprawnych (np. tyfloinformatyka) itp. Robimy to wszystko bez żadnej dodatkowej dotacji, wyłącznie z wygospodarowanych środków, pochodzących w znacznej części ze sprzedaży patentów i licencji pracowników AGH. To jednak naprawę nie może trwać w nieskończoność!

Ośmielam się zatem sugerować Paniom i Panom Parlamentarzystom RP **konieczność** zmodyfikowania rządowego przedłożenia ustawy o nowelizacji ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku, dotyczącej podatków lokalnych, w punkcie dotyczącym podatków od nieruchomości będących w użytkowaniu uczelni. Inaczej może dojść do niewypłacalności wielu szkół wyższych już w najbliższym roku budżetowym, z katastrofalnymi skutkami dla całego obszaru szkolnictwa wyższego w 2001 roku i w latach kolejnych.

Łączę wyrazy szacunku

Do wiadomości:

Przewodniczący KRASP, Prof. dr hab. inż. Jerzy Woźnicki

SPOTKANIE POŹWIĘCONE 5. PROGRAMOWI RAMOWEMU UNII EUROPEJSKIEJ

W dniu 18 września 2000 r. dyrektor austriackiego Biura Międzynarodowych Badań i Współpracy Technologicznej (BIT), dr Manfred Horvat, zaproszony przez pracowników Punktu Kontaktowego 5. Programu Ramowego (PR) przy Politechnice Rzeszowskiej, wygłosił w naszej uczelni dwa wykłady, dotyczące możliwości udziału

w badaniach finansowanych przez Unię Europejską.

W pierwszym wykładzie, przeznaczonym dla pracowników Politechniki Rzeszowskiej, dr Manfred Horvat przedstawił konieczność ubiegania się o granty UE i możliwości ich uzyskania. Uczestnictwo zespołów badawczych naszej uczelni w 5. PR jest

bardzo ważnym problemem, do którego musimy się jak najszybciej i jak najlepiej przygotować! Udział w tych programach będzie na pewno brany pod uwagę przy ocenie jednostek naukowych. Wiadomo już, że KBN planuje utworzenie 5% rezerwy funduszu przeznaczonego na działalność statutową dla tych jednostek, których zespoły ba-

dawcze otrzymały granty z UE. Dlatego cieszy fakt, że wnioski o grant w ramach 5. PR złożyły dwa zespoły naukowe działające w naszej uczelni pod kierownictwem prof. PRz Mariana Wysockiego i prof. PRz Mieczysława Kucharskiego.

Wielokrotnie wyrażałem opinię, że coraz częściej zespoły badawcze będą musiały zdobywać fundusze na badania ze źródeł pozabudżetowych. Tego typu tendencja istnieje niemal wszędzie, szczególnie w uczelni technicznej; należy się zająć problemami, za których rozwiązanie ktoś będzie chciał zapłacić. Od pewnego czasu władze uczelni zabiegają o zdobycie funduszy na budowę małego parku technologicznego, wg modelu duńskiego, który umożliwiły współdziałanie firm i niektórych zespołów badawczych uczelni, w celu lepszego wykorzystania potencjałów obu

stron. Staramy się, aby przedsięwzięcie to było wpisane do programu operacyjnego województwa podkarpackiego.

Istotny jest fakt, że w ramach projektów badawczo-rozwojowych istnieje możliwość uzyskania funduszy na zatrudnienie pracowników naukowo-badawczych. W czasie, kiedy nasi absolwenci coraz częściej stają w obliczu braku pracy, jest to niewątpliwie ważna forma pomocy.

Drugi wykład dr Horvata dotyczył programów CRAFT. Jest to typ grantu, o który może się ubiegać małe lub średnie przedsiębiorstwo, aby uzyskać środki na zlecenie badań jednostkom naukowym, w celu rozwiązania problemów technologicznych przedsiębiorstwa. Możliwość ta powinna zainteresować również nasze zespoły badawcze, gdyż firmie, z którą prowadzimy

współpracę, można poddać pomysł skorzystania z tego typu pomocy.

Uczestnictwo w programach UE wymaga współpracy międzynarodowej. Ważne więc jest znalezienie właściwego partnera. I tu dr Horvat oferuje pomoc - BIT dysponuje bowiem obszernymi bazami danych, z których możemy skorzystać, formułując profil poszukiwanego partnera lub podając nasze możliwości uczestnictwa w projekcie.

A zatem, oceńmy nasze możliwości i określmy zakres badań, które możemy wykonywać. Może na początek nie starajmy się przejąć roli koordynatora, lecz raczej przyłączmy się do jakiegoś projektu. Jak to zrobić? Przedstawmy zarys projektu w naszym Punkcie Kontaktowym, a Punkt postara się znaleźć odpowiednich partnerów.

Andrzej Sobkowiak

Wizyta studialna w Danii

Politechnika Rzeszowska wraz z Rzeszowską Agencją Rozwoju Regionalnego realizuje projekt "Wspieranie innowacyjności na Podkarpaciu" o nazwie "WIP - Innowator", finansowany z funduszy Phare.

Jednym z elementów projektu było zorganizowanie konkursu "Innowator Podkarpacia" w grupie małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), wyróżniających się w dziedzinie innowacyjnych technologii i metod pracy. Do konkursu stanęło 12 MŚP z regionu. Na podstawie raportów audytorów komisja konkursowa wyłoniła laureatów.

Zdobywcą pierwszego miejsca została firma WIBO z miejscowości Malinie k. Mielca, zajmująca się recyklingiem odpadów z tworzyw sztucznych. Drugie miejsce zdobył zakład ELMAK z Rzeszowa - producent uniwersalnego pilota do urządzeń audio-wideo. Na trzecim miejscu uplasowała się firma NAROL-DENTAL z Narola k. Lubaczowa, która produkuje materiały i oprzyrządowanie dla stomatologów.

W nagrodę laureaci wraz z przedstawicielami Politechniki Rzeszowskiej i Rzeszowskiej Agencji Rozwoju Regionalnego odbyli wizytę studialną w parkach naukowych w Danii. Wizyta miała miejsce w dniach 20-24 września 2000 r. i obejmowała zwiedzanie Symbion Science Park w Kopenhadze oraz Science Park w Aarhus. Obydwa parki funkcjonują przy tamtejszych uniwersytetach i mają za zadanie umożliwiać ścisłą współpracę naukowców z przedsiębiorstwami. Z kolei przedsiębiorstwa prezentują w parkach swój potencjał oraz mogą się zwracać z konkretnymi problemami technologicznymi do naukowców i zlecać im ich rozwiązanie.

Grupa z Polski miała okazję zapoznać się z niektórymi prowadzonymi tam badaniami. Do najciekawszych należały badania zawartości protein w mleku i ich wpływu na ludzkie zdrowie, mikrosensorów, znajdujących szerokie zastosowanie m.in. w medycynie, doświadczenia z genetycznie zmodyfikowaną odmianą ziemniaka o zwię-

kszonej zawartości skrobi oraz sposób jej pozyskiwania i możliwości zastosowania w przemyśle spożywczym, a także badania czystości wód i radarowy monitoring opadów atmosferycznych. Nasi laureaci zaprezentowali zakres działalności swoich firm, wzbudzając żywe zainteresowanie dyrektora Symbion Science Park w Kopenhadze, prof. Kjelda Schaumburga.

Wizyta w Danii pozwoliła zapoznać się z tamtejszym systemem współpracy w obszarze nauka-przemysł opartym na parkach technologicznych, działających przy duńskich uczelniach, oraz pokazała, że współpraca ta przynosi obu stronom wymierne korzyści. To istotny element wizyty, biorąc pod uwagę zamiar utworzenia w Politechnice Rzeszowskiej małego parku technologicznego. Doświadczenia duńskie na pewno zostaną wykorzystane w tworzeniu takiego parku u nas.

Należy podkreślić, że delegacja z Polski spotkała się z niezwykle życzliwym przyjęciem, które pozostanie na długo w pamięci jej uczestników.

Urszula Kluska

Jubileusze

PAŃSTWO MARIA I STANISŁAW KOPACZOWIE

JUBILEUSZ 25-LECIA PRACY

NA WYDZIALE CHEMICZNYM POLITECHNIKI RZESZOWSKIEJ

Dr hab. Maria Łucja KOPACZ urodziła się w 1941 r. w Gródku k. Gorlic. Technikum Chemiczne ukończyła we Wrocławiu. Tam też ukończyła studia wyższe na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, uzyskując dyplom w 1964 r. Po ukończeniu studiów podjęła pracę na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej we Wrocławiu. W 1972 roku obroniła pracę doktorską dotyczącą związków kompleksowych jonów metali z flawonoidami i uzyskała stopień doktora nauk farmaceutycznych. W latach 1972-1975 pracowała na stanowisku adiunkta w Instytucie Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich Politechniki Wrocławskiej.

W dniu 1 lipca 1975 r. przeszła służbowo do pracy w Politechnice Rzeszowskiej na stanowisko adiunkta w Zakładzie Chemii Nieorganicznej w Instytucie Technologii Chemicznej.

Stopień naukowy doktora habilitowanego w dziedzinie nauk chemicznych z zakresu chemii, chemii nieorganicznej i chemii związków kompleksowych uzyskała w 1993 r. na Wydziale Chemii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Jej rozprawa habilitacyjna dotyczyła kompleksów jonów metali z flawonoidami i ich sulfonowymi pochodnymi, które otrzymała po raz pierwszy, opatentowała je, a wyniki badań opublikowała w krajowej i zagranicznej literaturze naukowej. Od 1 stycznia 1994 r. pracuje na etacie

profesora nadzwyczajnego Politechniki Rzeszowskiej.

Od początku swojej pracy na uczelniach Wrocławia i w Politechnice Rzeszowskiej włączyła się aktywnie w pracę dydaktyczną, organizacyjną i społeczną, pełniąc m.in. funkcję opiekuna roku i uczestnicząc w komisjach dydaktycznych opracowujących nowe programy nauczania. Od 1991 roku bierze także udział w pracach Komisji Dyscyplinarnej, pełniąc funkcję przewodniczącej Komisji Dyscyplinarnej dla Studentów Politechniki Rzeszowskiej (od 1993 r. do chwili obecnej). Była współorganizatorem i założycielem Rzeszowskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Chemicznego w Rzeszowie w 1981 r. i do chwili obecnej jest

członkiem władz tego Oddziału - przewodniczącą Komisji Rewizyjnej. Jest inicjatorem i współorganizatorem trzech Ogólnopolskich Konferencji "Flawonoidy i ich zastosowanie" (1996, 1998, 2000), które powoli przekształcają się w konferencje międzynarodowe.

Dr hab. Maria Kopacz była jednym z inicjatorów powołania NSZZ "Solidarność" na Wydziale Chemicznym Politechniki Rzeszowskiej, a następnie jego przewodniczącą w latach 1994-1998.

Z zamiłowania jest nauczycielem i wychowawcą, wzorowo wykonującym swoje obowiązki dydaktyczne i wychowawcze, za co otrzymała w 1981 r. Nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz wiele nagród Rektora Politechniki Rzeszowskiej. Ponadto posiada Złoty Krzyż Zasługi, Medal Komisji Edukacji Narodowej i Medal "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej". Jest także autorem 2 monografii, autorem lub współautorem 5 skryptów, opublikowała 51 prac w krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych, posiada 5 patentów. Osiemdziesiąt razy występowała na krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych, w których niejednokrotnie uczestniczyła w składzie Komitetu Naukowego.

Mimo dużego zaangażowania w pracę naukową, dydaktyczną i organizacyjną nie zaniedbuje domu i rodziny: ma 3 córki i 2 wnuków, którym

poświęca sporo czasu, służąc zawsze pomocą i radą. Służy radą i pomocą również mężowi, którego sukcesy w pracy w dużej części są Jej zasługą.

Prof. dr hab. Stanisław Marian KOPACZ urodził się w 1938 r. w Hluboczku Wielkim k. Tarnopola. W 1940 r. wraz z matką został zesłany na 6 lat do Kazachstanu, a jego ojciec - nauczyciel i oficer - został zamordowany w Katyniu. Szkołę średnią ogólnokształcącą ukończył w Namysłowie, a następnie rozpoczął studia na Uniwersytecie Wrocławskim. Po dwóch latach wyjechał na dalsze studia do Moskwy - na Uniwersytecie im. Łomonosowa - które ukończył w 1962 r. Studiował radiochemię w Katedrze Radiochemii na Wydziale Chemicznym.

Po powrocie do kraju w 1963 r. rozpoczął pracę w Katedrze Chemii Nieorganicznej na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego. Pracę doktorską w dziedzinie równowag ekstrakcyjnych obronił w 1969 r., natomiast stopień doktora habilitowanego z zakresu fizykochemii nieorganicznej uzyskał na Wydziale Matematyki, Fizyki i Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego w 1974 r. W latach 1970-1975 był kierownikiem Zespołu Hydrometalurgii Miedzi i Pierwiastków Towarzyszących oraz pracował w Komisji Doskonalenia Nauczania Chemii w Instytucie Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego.

1 lipca 1975 r. razem z żoną - dr Marią Kopacz - przeniósł się do pracy w Politechnice Rzeszowskiej, gdzie został mianowany docentem i objął stanowisko kierownika Zakładu Chemii Nieorganicznej w ówczesnym Instytucie Technologii Chemicznej.

Skład osobowy Zakładu Chemii Nieorganicznej w dniu 1 lipca 1975 r. tworzyli: 1 docent, 2 adiunktów, 4 asystentów i 5 pracowników technicznych bez wyższego wykształcenia - razem 12 pracowników.

Maria i Stanisław Kopaczowie, przechodząc do pracy z Wrocławia do Rzeszowa, przywieźli ze sobą także nową tematykę badawczą, dotyczącą równowag kompleksowania jonów metali z ligandami organicznymi w wielofazowych układach.

Niezwykle intensywna praca organizacyjna i naukowa młodych małżonków w ówczesnym Instytucie Technologii Chemicznej PRz już w najbliższym dziesięcioleciu doprowadziła do znaczącego rozwoju kadrowego Zakładu Chemii Nieorganicznej. Osobiste kontakty prof. S. Kopacza z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej i innymi uczelniami umożliwiły zrealizowanie w latach 1978-1986 pod Jego promotorstwem 6 przewodów doktorskich, a także ukończenie studiów wyższych przez pracowników technicznych Zakładu.

Dalszy rozwój Zakładu Chemii Nieorganicznej jest związany z podnoszeniem kwalifikacji przez pracowników Zakładu i uzyskiwaniem stopni oraz tytułów naukowych:

- dr hab. S. Kopacz, prof. PRz, uzyskuje tytuł naukowy profesora w 1991 r. i stanowisko profesora zwyczajnego w 1999 r.,
- dr inż. J. Kalembkiewicz uzyskuje stopień naukowy doktora habilitowanego w 1992 r. i stanowisko profesora nadzwyczajnego PRz w 1993 r.,
- dr M. Kopacz otrzymuje stopień naukowy doktora habilitowanego w 1993 r. i stanowisko profesora nadzwyczajnego PRz w 1994 r.

Niezależnie od osiągnięć naukowych kolejnych trzech pracowników technicznych Zakładu ukończyło studia wyższe.

Rozwój kadry naukowej i uzyskanie znaczącego dorobku naukowego umożliwiły przekształcenie Zakładu Chemii Nieorganicznej w Katedrę Chemii Nieorganicznej i Analitycznej w 1994 r. Obecnie w skład Katedry kierowanej przez prof. S. Kopacza wchodzi: 1 profesor zwyczajny, 3 doktorów habilitowanych na stanowiskach profesorów PRz, 3 adiunktów, 1 starszy wykładowca ze stopniem doktora, 8 starszych asystentów i 6 pracowników inżynierjno-technicznych (5 z wyższym wykształceniem) - razem 22 osoby.

Prof. S. Kopacz współpracuje z licznymi ośrodkami naukowymi z kraju i zagranicą, m.in. z Akademią Technologiczną w Woroneżu w Rosji (podpisana wieloletnia umowa), z Katedrą Radiochemii Wydziału Chemicznego na Uniwersytecie im. Łomonosowa w Moskwie, Instytutem Geochemii i Chemii Analitycznej Akademii Nauk w Moskwie, Zachodnim Centrum Ukraińskiego Oddziału Światowego Laboratorium we Lwowie, Katedrą Chemii Analitycznej Uniwersytetu Lwowskiego, Petersburskim Instytutem Technologicznym, Wydziałem Chemii Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytutem Chemii Nieorganicznej i Metalurgii Pierwiastków Rzadkich Politechniki Wrocławskiej, Wydziałem Chemii UMCS w Lublinie, Akademią Medyczną we Wrocławiu, Katedrą Chemii Analitycznej i Ogólnej Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Instytutem Elektroniki Kwantowej WAT w Warszawie i innymi.

Zainteresowania naukowe prof. S. Kopacza dotyczą badań równowag kompleksowania jonów metali w układach jedno-, dwu- i trójfazowych jonów metali z ligandami organicznymi. Jego obecny dorobek naukowy obejmuje 7 monografii wydanych w językach: polskim, rosyjskim i angielskim, 2 rozprawy, 2 skrypty, 71 publikacji naukowych, 47 referatów i 108 komunikatów wygłoszonych na konferencjach krajowych oraz zagranicznych i 4 patenty.

Ponadto Profesor był recenzentem 12 prac doktorskich, 1 rozprawy habilitacyjnej i 1 dorobku naukowego na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Prof. S. Kopacz uczestniczy w organizowaniu konferencji naukowych. W 1980 roku zorganizował w Rzeszowie I Seminarium Międzyuczelniane "Ekstrakcja - teoria i zastosowanie" o charakterze ogólnopolskim, które następnie przekształciło się w Konferencję Międzynarodową "Ars Separatoria", obejmującą problemy rozdzielania substancji różnymi metodami. Jest także współorganizatorem cyklicznych, ogólnopolskich konferencji "Flawonoidy i ich zastosowanie".

W 1997 roku prof. S. Kopacz został zaproszony do udziału w międzynarodowej konferencji we Lwowie pod patronatem NATO "Wpływ zanieczyszczenia środowiska na zdrowie społeczeństwa", na której wygłosił referat plenarny pt. "Zastosowanie flawonoidów jako odtrutek na metale ciężkie" (współautor M. Kopacz). Natomiast w międzynarodowej konferencji zorganizowanej we Lwowie w 1999 r. pt. "Czystość środowiska w naszym mieście" był członkiem Komitetu Naukowego i wygłosił referat pt. "Chrom w środowisku naturalnym i jego analiza" (współautor J. Kalembski) oraz był współautorem pracy prezentowanej przez prof. J.I. Korenmana z Woroneża (Rosja).

Od chwili rozpoczęcia pracy w Politechnice Rzeszowskiej prof. S. Kopacz włączył się aktywnie w działalność organizacyjną i społeczną w Zakładzie, na Wydziale, uczelni i w Rzeszowie. Został zastępcą dyrektora Instytutu Technologii Chemicznej (1975-1981), a następnie prodziekanem do spraw nauki Wydziału Chemicznego (1987-1993). Pełnił i nadal pełni szereg innych odpowiedzialnych funkcji, uczestnicząc w gremiach m.in. jako: członek Rady Naukowej Instytutu (1975-1977), przewodniczący Komisji Nagród (1976-1981), przewodniczący Komisji Programowej Instytutu (1976-1981), przewodniczący Komisji Rekrutacyjnej Instytutu (1977-1981), przewodniczący Rady Instytutu ds. Młodzieży (1980-1981), członek Rady Naukowo-Dydaktycznej, Rady Pedagogicznej i Komisji Dydaktycznej Wydziału Chemicznego (1981-1984), członek, a następnie przewodniczący

Komisji Oceniającej Nauczycieli Akademickich, od 1986 r., do chwili obecnej, przewodniczący Zespołu ds. Opracowania Programu Rozwoju Wydziału do roku 2000 (1986), przewodniczący Wydziałowego Zespołu Opiniodawczego (1987-1993), członek Komisji ds. przygotowania wniosku o nadanie uprawnień do nadawania stopni doktora nauk chemicznych (1993-1999).

Na terenie uczelni pełnił szereg funkcji, uczestniczył w pracy Senatu i różnych senackich komisji: członek Rady Szkoły ds. Młodzieży (1975-1980), członek Uczelnianej Komisji ds. Zatrudnienia Absolwentów Politechniki Rzeszowskiej (1977-1979), członek Komisji ds. Studenckich Praktyk Zagranicznych (1979-1981), Rzecznik Komisji Dyscyplinarnej dla Nauczycieli Akademickich (1978-1982), członek Uczelnianej Komisji Turnieju Młodych Mistrzów Techniki (1979-1981), pełnomocnik Rektora ds. Studenckich Kół Naukowych (1983-1984), członek Senackiej Komisji Budżetu, Finansów, Organizacji i Rozwoju (1987-1990), członek Komitetu Redakcyjnego Wydawnictw Politechniki Rzeszowskiej (1987-1993), członek Komisji Konkursowej dotyczącej ogólnopolskiego konkursu prac dyplomowych (1988), członek Senackiej Komisji ds. Organizacji Uczelni (1992-1993), członek Rady Bibliotecznej (1996-1999), członek Senackiej Komisji ds. Historii i Tradycji (1997 - do chwili obecnej).

Od pierwszych dni pracy w Politechnice Rzeszowskiej prof. S. Kopacz wraz z małżonką podjął starania o zorganizowanie w Rzeszowie Oddziału Polskiego Towarzystwa Chemicznego, które zostały uwieńczone powodzeniem - 4 czerwca 1981 r. na posiedzeniu Zarządu Głównego PTCh powołano (jako 20. w kraju) Rzeszowski Oddział obejmujący region południowo-wschodniej Polski. "Z mapy Polski zniknęła ostatnia biała plama" - oświadczył ówczesny prezes PTCh prof. L. Sobczyk. Pierwszym prezesem został powołany, a następnie wybrany na Walnym Zgromadzeniu członków PTCh, prof. S. Kopacz, który funkcję tę pełnił do 1996 r. W ramach zorganizowanej przez Niego

Sekcji Dydaktycznej przy PTCh prowadził i nadal prowadzi działalność odczytową oraz szkoleniową dla nauczycieli i uczniów szkół ponadpodstawowych całego regionu południowo-wschodniej Polski. W latach 1981-1996 był członkiem Zarządu Głównego PTCh w Warszawie.

Prof. S. Kopacz bierze udział w pracach seminarium "Wybrane problemy chemii", organizowanym od kilku lat przez Wydział Chemiczny Politechniki Rzeszowskiej i PTCh. Uczestniczy w organizacji olimpiad chemicznych dla uczniów szkół średnich - jest wiceprzewodniczącym Komitetu Okręgowego Olimpiady Chemicznej w Rzeszowie.

Był członkiem Towarzystwa Naukowego w Rzeszowie (1976-1989) i przewodniczył Komisji Chemii na Wydziale Nauk Matematyczno-Przyrodniczych tego Towarzystwa (1981-1989). Od 1986 r. uczestniczy w pracach Międzywojewódzkiej Komisji Kwalifikacyjnej Stopni Specjalizacji Zawodowej przy IKN-ODN, a następnie Wojewódzkim Ośrodkiem Metodycznym, jako członek oraz przewodniczący zespołu egzaminującego z chemii.

Ponadto prof. S. Kopacz uczestniczył i nadal uczestniczy w pracach różnych organizacji oraz instytucji społeczno-politycznych. W latach 1976-1980 był radnym Wojewódzkiej Rady Narodowej w Rzeszowie i pełnił funkcję zastępcy przewodniczącego Komisji Wychowania, Oświaty i Kultury.

Z chwilą reaktywowania w 1989 r. w Rzeszowie Związku Sybiraków włączył się aktywnie w jego działalność i wszedł w skład Zarządu Wojewódzkiego. Pracował w Wojewódzkiej Komisji Weryfikacyjnej, która rozpatrywała wnioski Sybiraków starających się o uzyskanie praw kombatanckich. Historię Sybiraków rzeszowskich opisał i opublikował w "Studiach Rzeszowskich", t. 2, 1995 r.

W okręgowej Komisji Badania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu - Instytut Pamięci Narodowej w Rzeszowie pracuje od 1996 r. do chwili obecnej. Pracę poświęconą za-

mordowanemu w Katyniu oficerowi polskiemu Bogdanowi Kopaczowi opublikował w "Małopolskim Słowniku Biograficznym Uczestników Działań Niepodległościowych 1939-1956", t. 3, 1998 r.

Brał udział w pracy Komisji ds. Rozwoju Kadry Naukowej i Zawodowej Komitetu Nauk Chemicznych PAN w latach 1985-1990.

W latach 1987-1990 brał udział w pracach Zespołu Koordynacyjnego Resortowego Programu Badań Podstawowych III 30 "Unowocześnienie procesu dydaktycznego - model dydaktyki szczegółowych", do którego został powołany przez Rektora WSP w Bydgoszczy.

Od kilku lat wygłasza w TV Rzeszów wykłady na tematy popularnonaukowe.

Działalność naukowa, dydaktyczna, organizacyjna i społeczna prof. S. Kopacza była wielokrotnie nagradzana.

Otrzymał Nagrodę PTCh za prace naukowe (1969), cztery nagrody ministra (1970, 1980, 1987, 1991) oraz wielokrotnie nagrody rektorów Uniwersytetu Wrocławskiego i Politechniki Rzeszowskiej. Ponadto posiada Srebrną Odznakę OHP za organizację praktyk robotniczych dla studentów (1970), Złoty Krzyż Zasługi (1977) oraz Medal "Zasłużonym dla Politechniki Rzeszowskiej" (1991).

W dniu 25 maja 2000 r. decyzją Senatu Akademii Technologicznej w Wroclawiu prof. S. Kopacz został wybrany Honorowym Profesorem Akademii za "...zasługi w rozwoju rosyjsko-polskiej współpracy w dziedzinie nauki i wykształcenia oraz osobisty wkład w realizację Międzynarodowego Projektu, realizowanego wspólnie przez Akademię i Politechnikę Rzeszowską" (Rektor Akademii prof. W.K. Bitiukow).

Pomimo tak wielu osiągnięć naukowych i organizacyjnych prof. prof. Sta-

niślaw i Maria Kopaczowie, niezależnie od swojej wrodzonej skromności i życzliwości wobec innych, nie pozostają bierni. Nowe interesujące pomysły i zamierzenia badawcze, a także plany z zakresu kształcenia kadr i dydaktyki towarzyszą Ich codziennej pracy w Katedrze.

Z okazji 25-lecia pracy w Politechnice Rzeszowskiej Państwu Marii i Stanisławowi Kopaczom - w imieniu wszystkich współpracowników z Katedry Chemii Nieorganicznej i Analitycznej PRz pragnę złożyć słowa uznania i wdzięczności za trud pracy naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej, a także życzyć czerpania nowych sił twórczych z pobytu w Politechnice Rzeszowskiej i dalszej aktywnej pracy na rzecz Katedry, uczelni i środowiska akademickiego.

Jan Kalembkiewicz

Jubileusze

PROFESOR STANISŁAW KUŚ

JUBILEUSZ 50-LĘCIA PRACY NAUKOWEJ

Jubileusz 75 lat życia i 50 lat pracy wymaga szczególnej oprawy. W dniach 26 i 27 maja 2000 r. odbyło się w Politechnice Rzeszowskiej sympozjum "Projektowanie koncepcyjne - kształtowanie konstrukcji, konstrukcje z blach fałdowych, konstrukcje cięgnowe". Tematyka sympozjum, a zwłaszcza kształtowanie konstrukcji, leży w centrum zainteresowań Jubilata, stąd czas sympozjum wybrano jako najbardziej stosowny do uroczystości jubileuszowej. Obecni na sympozjum wybitni konstruktorzy i architekci tworzyli doskonałą "oprawę" uroczystości.

W programie sympozjum przewidziano sesję jubileuszową, której przewodniczyli rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski i prof. zw. dr hab. inż. Zbyszek Stojek - pierwszy, wieloletni dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska. Podczas sesji biografie, działalność i osiągnięcia profesora Stanisława Kusia przedstawili dziekan Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska dr hab. inż. Szczepan Woliński, prof. PRz, oraz pierwszy doktorant Jubilata z Politechniki Rzeszowskiej dr inż. Jerzy Kerste. Fragmenty wymienionych wystąpień wykorzystano poniżej.

Profesor Stanisław Kuś urodził się w 1925 r. w Rzeszowie, w rodzinie zasłużonego działacza ludowego, profesora gimnazjum, doktora Andrzeja Kusia i Jadwigi, z domu Rusin. Podczas okupacji ukończył szkołę rzemieślniczą i 2 lata pracował jako ślusarz w fabryce lotniczej Flugenmotorenwerk Reichshof (przed wojną Rzeszowskie Zakłady PZL należące do COP-u), kontynuując naukę na tajnych kompletach. Był szeregowym członkiem Armii

Krajowej. W 1945 roku zdał egzamin maturalny w Liceum Matematyczno-Fizycznym w Rzeszowie i podjął studia na Wydziale Inżynierii Politechniki Warszawskiej. Ukończył je w 1951 r., uzyskując dyplom magistra inżyniera

Krajowej. W 1945 roku zdał egzamin maturalny w Liceum Matematyczno-Fizycznym w Rzeszowie i podjął studia na Wydziale Inżynierii Politechniki Warszawskiej. Ukończył je w 1951 r., uzyskując dyplom magistra inżyniera

budownictwa. W latach 1952-1957 był aspirantem w Katedrze Technologii Prefabrykatów i Betonu Sprężonego Politechniki Warszawskiej, w której uzyskał stopień doktora nauk technicznych na podstawie rozprawy pt. *“Konstrukcje sprężone kołowo-symetryczne”* (1957 r.). Do 1966 roku pracował w wymienionej katedrze na stanowisku adiunkta, a po mianowaniu na stanowisko docenta przeszedł do Instytutu Techniki Budowlanej, w którym pełnił funkcję zastępcy dyrektora ds. naukowo-technicznych. W 1969 roku uzyskał w Politechnice Warszawskiej stopień doktora habilitowanego, przedstawiając rozprawę pt. *“Sploty jako zbrojenie sprężające w konstrukcjach strunobetonowych”*. Tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1974 r. Od 1976 roku pracuje w Politechnice Rzeszowskiej.

Już podczas studiów podejmował pracę w różnych przedsiębiorstwach budowlanych. Z pracą dydaktyczną wiązał pracę projektową w Biurze Studiów i Projektów Typowych Budownictwa Przemysłowego “Bistyp-Warszawa”, kolejno na stanowiskach projektanta, kierownika zespołu i pracowni. Po powrocie w 1972 r. do pracy w “Bistypie” kierował Zakładem Nowych Konstrukcji.

Całokształt działalności profesora Stanisława Kusia jest konsekwencją jego zdolności, pracowitości, wytrwałości, skromności i przyjaznego nastawienia do ludzi. Głównymi nurtami tej działalności są: nauka silnie związana z zastosowaniami technicznymi, dydaktyka jako forma dzielenia się z młodymi wiedzą, doświadczeniem i metodyką działania, praca organizacyjna skierowana na zagadnienia podstawowe, której efekty są uzyskiwane dzięki wyjątkowej umiejętności szerokiego i dalekowzrocznego spojrzenia oraz dynamiki Jubilat.

Pierwszy z wymienionych nurtów dotyczy konstrukcji budowlanych. Obejmuje całokształt zagadnień od kształtowania nowych obiektów do oceny i naprawy eksploatowanych, niezależnie od materiału konstrukcji i jej rodzaju z jednoczesnym traktowaniem nauki jako narzędzia praktyki, a prakty-

ki jako poligonu nauki. W tej działalności, chyba najważniejszej dla Jubilata, szczególnie ulubione są konstrukcje z betonu sprężonego oraz obiekty sportowe i przemysłowe.

zentowane konstrukcje są indywidualne, sukcesywnie doskonalone, późniejsze są rozwinięciem poprzedniej idei konstrukcyjnej, technologicznej lub funkcjonalnej. Oto niektóre z nich.

JM Rektor prof. T. Markowski wręcza dostojnemu Jubilatowi list gratulacyjny.

Fot. M. Misiakiewicz

Niewątpliwy wpływ na takie jej ukształtowanie miała podjęta krótko po studiach praca w “Bistypie”. Tam impulsem do rozwoju naukowego i projektowego młodego inżyniera była, jak wielokrotnie podkreśla prof. Kuś, praca pod kierunkiem Waława Zalewskiego (dziś emerytowanego profesora Massachusetts Institute of Technology) - wyjątkowej postaci wśród polskich konstruktorów, który posiada zdolność dostrzegania w konstrukcji tego, czego inni nie widzą. Tych krótkich sześć lat wspólnej pracy wystarczyło młodemu inżynierowi o podobnych uzdolnieniach do ich pełnego rozwinięcia. Z tego okresu wywodzą się związki Profesora ze sprężaniem, prefabrykacją, konstrukcjami przestrzennymi stalowymi i cięgnowymi.

Profesor Kuś jest autorem i współautorem wielu projektów typowych hal z betonu sprężonego oraz licznych budowli użyteczności publicznej o różnej konstrukcji. Dalej zamieszczono najważniejsze projekty i realizacje. Pre-

konstrukcje żelbetowe, prefabrykowane i sprężone

przekrycie sztucznego lodowiska TORWAR - Warszawa 1954 ♦ ośrodek przygotowań olimpijskich AWF: 4 hale - Warszawa 1961-1964 ♦ Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji: hala i pływalnia - Rzeszów 1959-1964 ♦ sprężona część podziemna hali widowiskowo-sportowej “Spodek” - Katowice 1959-1972 ♦ typowe hale strunobetonowe i kablobetonowe o rozpiętościach 9-42 m - Polska 1954-1974 (zrealizowano łącznie 6 mln m²) ♦ pierwsze zbiorniki sprężone - Janikowo 1958 ♦ dźwigary typowe Fabryki Fabryk - Polska 1970-1974 (stosowane) ♦ Aleppo Sport City: stadion oraz hala sportowa i kryta pływalnia o rozpiętości po 105 m - Aleppo (Syria) 1981 (w realizacji) ♦ cztery mosty żelbetowe, ramowe 18 m - Aleppo (Syria) 1982 ♦ most nad Kanałem Żerańskim, rozpiętość 60 m - Warszawa 1960

konstrukcje fałdowe stalowe

hala sportowa "Olivia" - Gdańsk 1961-1972 ♦ pływalnia kryta - Konin 1965 ♦ pływalnia i hala - Zgorzelec 1976 ♦ sztuczne lodowisko - Głogów 1972 (projekt) ♦ hala widowiskowo-sportowa nad Wisłokiem - Rzeszów 1970-1986 (nieukończona, obecnie modernizowana)

konstrukcje cięgnowe - wiszące

hala sportowa - Elbląg 1959 (inwestycja wstrzymana) ♦ sala gier AWF - Warszawa 1965-1970 ♦ Jelczańskie Zakłady Samochodowe: hale o pow. 4 ha przekryte sprężoną konstrukcją zespoloną stalowo-betonową - Jelcz 1965

konstrukcje z drewna klejonego

sala sportowo-widowiskowa - Gorlice ♦ sala sportowo-widowiskowa - Grudziądz 1975 (inwestycja wstrzymana) ♦ hala sportowo-widowiskowa - Tarnobrzeg 1974 ♦ osiedlowe sale sportowe (typowe) 1975 ♦ przekrycie basenu kąpielowego - Ciechanów 1977 (inwestycja wstrzymana)

Trudno przedstawić charakterystykę wszystkich konstrukcji. Można jedynie na wybranych przykładach wykazać te cechy, które określiły formę przestrzenną, zadecydowały o przyjęciu do opracowania lub realizacji bądź stanowiły istotny nośnik postępu.

Zespół obiektów sportowych WO-SiR w Rzeszowie przykryto sprężonymi łupinami wiszącymi, złożonymi z prefabrykowanych segmentów o prostokątnym obrysie. Styki międzyżebrowe zabetonowano na miejscu w budowaniu, po umieszczeniu w nich kabli sprężających. Po wykonaniu elementów brzegowych naciągnięto kable i uzyskano powłoki przestrzenne. W obiekcie tym wykonano sprężoną łupinową nieckę basenu pływackiego, prawdopodobnie jedyną w Polsce, zawieszoną na palach tworzących podporę na obwodzie basenu.

Dominantą hali widowiskowo-sportowej w Rzeszowie było umieszczenie pod jednym dachem trzech różnych funkcji sportowych: pływalni, areny głównej i boiska treningowego. Doprowadziło to do dwuprzegubowej fałdowej ramy o rozpiętości 102 metrów, opartej na żelbetowych przyporach. Trójkątne fałdy i podpierające stopnie trybun, kratowe belki stalowe o przekroju prostokątnym wykorzystano do prowadzenia przewodów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych. Obecnie obiekt jest modernizowany z zachowaniem zasadniczej konstrukcji nośnej.

Natomiast sprężony pas rozciągany, złożony z dwóch ceowników [300 i kabli 125 jest zakrzywiony w płaszczyźnie poziomej. Takie rozwiązanie doprowadziło do małego zużycia materiału oraz pozwoliło uzyskać korzystne efekty przestrzenne i akustyczne we wnętrzu hali. Interesującą konstrukcją charakteryzuje się także maszt oświetleniowy lodowiska odkrytego: skośny rozdwojony w górnej części pręt z odciałami stalowymi.

Medina Rijadije Halabije to największy na terenie małej Azji zespół obiektów w Aleppo (Syria). Składa się

Sto lat Profesorze! W pierwszym rzędzie od prawej: prof. Wojciech Zabłocki, prof. Wacław Zalewski, prof. Stanisław Kuś z małżonką, prof. Zbyszko Stojek, prof. Tadeusz Markowski.

Fot. M. Misiakiewicz

Projektując halę sportową "Olivia" w Gdańsku, wykorzystano zasadę przekrycia ustrojem ukształtowanym "na stałą siłę" w pasach, przy czym gałęzie rozdwojonego pasa rozciąganego są zakrzywione w planie. Halę zaprojektowano na rzucie prostokątnym z dwoma trybunami na 1500 i 3000 miejsc. Ramy trybun są żelbetowe - monolityczne, ze sprężonymi wspornikami. Konstrukcję dachu wykonano ze sprężonych stalowych dźwigarów przestrzennych. Paraboliczny pas ściskany z dwuteowników I 450 jest usytuowany w płaszczyźnie

ze stadionu dla 75 000 widzów, hali sportowej dla 10 000 widzów, krytej pływalni, kąpieliska otwartego i stadionu dla 15 000 widzów. Prawie kilometrowej długości trzypiętrowa trybuna dużego stadionu wspiera się na monolitycznych ramach żelbetowych rozstawionych co 10 metrów. Trybuny w całości są osłonięte dachem o trzydziestometrowym wsporniku. Każdą z belek wspornikowych sprężono 18 kablami CCL o nośności 1300 kN, złożonymi z 7 splotów po 13 drutów 5. W 1997 roku doprowadzono do wykonania

około 3/4 dachu i można sądzić, że zakończono już prace przy wznoszeniu konstrukcji stadionu.

Dorobek Stanisława Kusia, profesora - inżyniera, obejmuje znaczące realizacje obiektów o konstrukcji żelbetowej, sprężonej, stalowej, drewnianej. Towarzyszyło tym pracom wiele wyprzedzających badań doświadczalnych. Niektóre obiekty lub konstrukcje były badane po zrealizowaniu. Efektem działalności naukowej Profesora jest autorstwo 2 i współautorstwo 9 monografii oraz książek technicznych, 10 obowiązujących norm budowlanych, ponad 300 artykułów i referatów naukowych oraz technicznych. Wygłosił wiele wykładów, referatów generalnych i przeglądowych w uniwersytetach i na konferencjach w Europie oraz Ameryce, m.in.: w Berlinie, Cottbus, Eindhoven, Leningradzie, Londynie, Moskwie, Montrealu, Paryżu, Rzymie. Biegła znajomość 4 języków obcych ułatwia Profesorowi szerokie kontakty międzynarodowe.

Wymienione osiągnięcia oraz łączenie refleksji badacza i twórczości projektanta powoduje, że cieszy się On bardzo dużym autorytetem w środowisku naukowym konstruktorów. Jest członkiem Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN oraz sekcji konstrukcji: betonowych, stalowych, drewnianych. Jest autorem wielu norm, obecnie jest członkiem komitetów normalizacyjnych NKP102 i NKP213. Jest też członkiem FIB (Fédération International du Béton) i ASCE (American Society of Civil Engineers). Ponadto w obecnej kadencji został po raz drugi członkiem Centralnej Komisji do spraw Tytułu Naukowego i Stopni Naukowych.

Praca dydaktyczna i organizacyjna, pozostałe dwa główne nurty działalności Jubilata, wiążą się w dużej mierze z jego pracą w Politechnice Rzeszowskiej.

Profesor przywiązuje dużą wagę do pracy ze studentami. Mimo stałego zamieszkania w Warszawie zawsze znajduje dla nich czas. Prace dyplomowe Profesora cieszą się dużym powodze-

niem, a wiele z nich otrzymało nagrodę w dorocznym konkursie ogólnopolskim. Wykorzystując wszechstronną wiedzę konstrukcyjną Profesora, wprowadzono w 1994 r. do planu studiów przedmiot *kształtowanie konstrukcji*.

Działalność organizacyjna prof. S. Kusia obejmowała różnorakie funkcje. Podczas pracy w Biurze Studiów i Projektów Typowych Budownictwa pełnił funkcje kierownika zespołu konstrukcji sprężonych, później kierownika Zakładu Nowych Konstrukcji. Następnie, w Instytucie Techniki Budowlanej - zastępcy dyrektora ds. naukowo-technicznych.

Działalność organizacyjna Jubilata w Politechnice Rzeszowskiej jest lepiej znana - szerszemu gronu pracowników - w związku z pełnioną funkcją rektora w trzech kadencjach 1987-1990, 1990-1993, 1996-1999, gronu zaś pracowników Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska dodatkowo z działalności w Radzie Wydziału i na stanowisku kierownika Katedry Konstrukcji Budowlanych. Niektóre aspekty tej działalności są godne podkreślenia. Jako rektor stał na stanowisku, że musi dbać o wizerunek Politechniki i o uczelnię jako całość, a następnie jednakowo dbać o wszystkie wydziały i na takich przesłankach opierał swoje postępowanie. Na szczególne uznanie zasługuje ryzykowna decyzja z 1987 r. nowo wybranego rektora, aby powstrzymać zwolnienia pozostałych jeszcze pracowników kierunku Inżynieria Środowiska i doprowadzić do ponownego naboru studentów. Zapobiegło to zbliżającej się likwidacji kierunku, który obecnie się odrodził, znacznie wzmocnił i prowadzi kształcenie na poziomie magisterskim. Inny przejaw trafnych decyzji to uzyskanie poparcia i dofinansowania z MEN-u i KBN-u rozpoczętych wcześniej zamierzeń inwestycyjnych i nowych.

Przejawem wciąż dużej aktywności Jubilata jest nie tylko przyjęcie w lipcu 1999 r. wyboru na stanowisko przewodniczącego Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa, lecz pełna inwencja działalność na

rzecz środowiska budowlanego w kluczowym okresie dostosowawczym do konfrontacji i współpracy ze zorganizowanymi środowiskami Europy Zachodniej.

Przedstawiona prezentacja dorobku i osiągnięć Profesora oraz uzyskanych nagród i odznaczeń jest dalece niekompletna. Ważniejsze dokonania Profesora Stanisława Kusia zebrane przez dr. Jerzego Kerstego to spory maszynopis.

Aby pełniej przedstawić sylwetkę Profesora, należy podkreślić Jego niektóre cechy: aktywność sportową - wciąż zimą jeździ na nartach, a latem żegluguje lub wiosłuje; skromność - nie oczekuje specjalnego traktowania mimo "wieku i urzędu"; pogoda ducha - ma uśmiech i dobre słowo dla każdego, a podczas spotkań towarzyskich jest pełnym werwy i humoru ich uczestnikiem.

W sesji jubileuszowej sympozjum, po przedstawieniu sylwetki i dokonań Jubilata, zabrali głos zaproszeni goście i uczestnicy sympozjum. Wystąpili między innymi: rektor Politechniki Rzeszowskiej prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski, przewodniczący Sekcji Konstrukcji z Betonu KILiW PAN prof. dr hab. inż. Krzysztof Dyduch, przewodniczący Sekcji Konstrukcji Metalowych KILiW PAN prof. dr hab. inż. Jerzy Ziółko. Stosowne życzenia przesłali prof. Andrzej M. Brandt, przewodniczący Komitetu Inżynierii Lądowej i Wodnej PAN, prof. Andrzej Ajdukiewicz, przewodniczący Komitetu Nauki PZITB. W ciepłych słowach i z uznaniem dla wielostronnej działalności Jubilata wypowiedzieli się liczni uczestnicy sesji: profesorowie - przedstawiciele uczelni, redaktorzy naczelni "Inżynierii i Budownictwa" (prof. Kuś jest redaktorem pisma od 1963 r.) i "Przeglądu Budowlanego", przedstawiciele stowarzyszeń oraz firm, przyjaciele.

Mniej oficjalne, wspomnieniowe wystąpienia miały miejsce podczas uroczystej kolacji, która odbyła się w klubie "Plus".

Adam Reichhart

Rekrutacja na studia w Politechnice Rzeszowskiej

Rekrutację na wszystkie kierunki studiów dziennych i zaocznych w roku akademickim 2000/2001 przeprowadzono na podstawie konkursu ocen ze świadectw dojrzałości według zasad ustalonych przez Senat Politechniki Rzeszowskiej w dniu 18 listopada 1999 r. Szczegółowe kryteria przyjęć były zbliżone do zasad obowiązujących w latach ubiegłych. Nabór kandydatów na studia poprzedzono szeroko prowadzoną od listopada 1999 r. akcją informacyjną o zakresie kształcenia w Politechnice Rzeszowskiej i zasadach przyjęć. Odpowiednie materiały przekazano do szkół średnich oraz zamieszczono w prasie lokalnej. Do akcji informacyjnej włączył się również Samorząd Studencki Politechniki Rzeszowskiej, który był organizatorem w okresie 11-12 lutego 2000 r. *II Targów Edukacyjnych*. Akcję informacyjną kontynuowano również w telewizji regionalnej (Rzeszów, Mielec) oraz w Akademickim Radiu "Centrum" Politechniki Rzeszowskiej. Celem poprawy organizacji przebiegu prac związanych z rekrutacją zakupiono dodatkowe urządzenie do komputerowego odczytu danych z formularzy podań kandydatów na studia.

Zgodnie z ustalonym harmonogramem prac, w lipcu 2000 r. prowadzono nabór na studia dzienne. Ogółem na studia zgłosiło się **4930 kandydatów** (w roku ubiegłym 6263), przyjęto **3622 osoby** (w roku ubiegłym 3705 osób - dotyczy przyjęć w lipcu). Duży spadek liczby kandydatów zanotowano głównie na kierunku *zarządzanie i marketing*, na który zgłosiły się ogółem 1684 osoby (w roku ubiegłym 2438 osób przy porównywalnym limicie przyjęć). Szczegółowe wyniki przyjęć są zamieszczone niżej w tabeli.

Przy rekrutacji na r.ak. 2000/2001 obowiązywał system łączenia egzaminów dojrzałości z postępowaniem kwalifikacyjnym na Politechnikę Rzeszowską. Z tytułu przystąpienia do egzaminu maturalnego z matematyki, fizyki i chemii z udziałem nauczyciela akademickiego Politechniki Rzeszowskiej w postępowaniu kwalifikacyjnym doliczano, niezależnie od punktów uzyskanych za oceny na świadectwie dojrzałości, do 5 pkt (3 punkty za przystąpienie do egzaminu pisemnego i 2 punkty za przystąpienie do egzaminu ustnego z danego przedmiotu). Dodatkowych punktów nie honorowano przy ubieganiu się na Wydział Zarządzania i Marketin-

Rekrutacja na r. ak. 2000/2001 - lipiec 2000 r., studia dzienne

Wydział kierunek studiów specjalność	Limit przyjęć*	Liczba kandydatów	Liczba dopuszczonych	Wymaga- na liczba punktów	Liczba przyję- tych z kierun- ku macierz.	Liczba przyję- tych z innych kierun- ków	Liczba punktów dla kan- dydat. z innych kierun- ków	Ogółem liczba przyję- tych - studia dzienne	Przyję- ci w ra- mach odwołań**	Liczba przyję- tych ogółem w lipcu 2000***
WBMiL <i>mechanika i budowa maszyn</i>	m-1200									
- informatyka w zarządzaniu przeds.	200	135	128	27	128	145	42	273	1	274
- komput. wspom. proc. techn.	150	58	57	26	57	26	29	83	-	83
- lotnictwo	200	97	92	24	92	9	24	101	-	101
- mechatronika	200	41	38	24	38	11	24	49	-	49
- organizacja i zarządzanie w przemyśle	200	174	169	29	169	85	40	254	-	254
- pojazdy samochodowe	150	195	182	23	182	20	25	202	-	202
- specjalności w Stalowej Woli	100	98	94	26	94	-	-	94	-	94
WE <i>elektrotechnika</i>	m - 400	408	404	23	404	58	46	462	-	462
<i>informatyka</i>	m - 200	830	818	51	248	-	-	248	1	249
- informatyka w Jarosławiu		116	9	26	97	-	-	97	-	97
WCh <i>technologia chemiczna</i>	m - 300	228	224	30	220	30	30	250	-	250
<i>inżynieria materiałowa</i>	m - 75	28	28	30	23	11	30	34	-	34
WBiŚ <i>budownictwo</i>	m - 350	467	459	37	367	-	-	367	1	368
<i>inżynieria środowiska</i>	m - 350	371	364	28	362	-	-	362	-	362
WZiM <i>zarządzanie i marketing</i>	m - 500	1497	1485	49	609	-	-	609	3	612
<i>zarządzanie i marketing - stud. pol.-fr.</i>	1 - 100	187	186	42	129	-	-	129	2	131
R a z e m:	3 475	4930	4825	-	3219	395	-	3614	8	3622****

* m - studia magisterskie, 1 - studia licencjackie.

** Ogółem wpłynęły **83** odwołania, w tym 8 zasadnych przedłożonych przez UKR z wnioskiem do JM Rektora o podjęcie pozytywnych decyzji.

*** W ogólnej liczbie przyjętych osób są uwzględnione osoby, które przystąpiły do egzaminów maturalnych łączonych z postępowaniem kwalifikacyjnym na PRZ.

**Studenci przyjęci
na I rok studiów dziennych**

Wg pochodzenia społecznego [%]	
robotnicze	55
inteligenckie	35,8
chłopskie	9,2
Wg ukończonej szkoły średniej [%]	
licea ogólnokształcące	41
licea zawodowe	22
technika	37
Wg województw (miejsca zamieszkania) [%]	
podkarpackie	73,9
lubelskie	12,0
małopolskie	9,0
świętokrzyskie	2,8
inne	2,3
Wg płci [%]	
kobiety	35
mężczyźni	65

Wyniki rekrutacji lipcowej

Wydział/kierunek studiów/specjalność	Liczba osób przyjętych na I rok studiów, które zdały egzamin dojrzałości łączony z postępowaniem kwalifikacyjnym na PRZ
WBMiL mechanika i budowa maszyn - informatyka w zarządzaniu przedsiębiorstwem - komp. wspom. proc. techn. - specjalności prowadzone w Stalowej Woli - lotnictwo - mechatronika - organizacja i zarządzanie w przemyśle - pojazdy samochodowe R a z e m:	17 9 4 6 2 13 22 73
WE elektrotechnika informatyka	96 82
WBiŚ budownictwo inżynieria środowiska	50 30
WCh technologia chemiczna inżynieria materiałowa	13 2

gu. Podstawą do doliczenia odpowiedniej liczby punktów w postępowaniu kwalifikacyjnym było uzyskanie ocen co najmniej dostatecznych. Na r.ak. 2000/2001 uczelnia podpisała w tej sprawie porozumienia z 22 szkołami średnimi województwa podkarpackiego. Do egzaminów z udziałem 34 nauczycieli akademickich Politechniki przystąpiło 789 uczniów. Na studia dzienne w rekrutacji lipcowej zostało przyjętych 346 osób na kierunki i specjalności według tabeli powyżej.

W związku z większymi możliwościami kształcenia na studiach dziennych na Wydziale Budowy Maszyn i Lotnictwa oraz Wydziale Chemicznym niż liczba przyjętych osób,

w lipcu 2000 r. uczelnia ogłosiła rekrutację uzupełniającą na kierunek **mechanika i budowa maszyn** - specjalności: *komputerowe wspomaganie procesów technologicznych, lotnictwo, mechatronika* - oraz na kierunki: **technologia chemiczna i inżynieria materiałowa**. W wyniku dodatkowej rekrutacji przyjęto 224 osoby. Szczegółowe wyniki rekrutacji obrazuje tabela na s. 20. Wyniki rekrutacji na studia zoczne zamieszczono w tabeli poniżej.

Na studia magisterskie uzupełniające przyjęto ogółem 953 osoby.

Politechnika Rzeszowska od dziesięciu lat prowadzi rekrutację głównie na podstawie konkursu ocen ze świadectw

Rekrutacja na studia zaoczne w r.ak. 2000/2001

Wydział / kierunek studiów / specjalność	Wstępny limit przyjęć	Liczba kandydatów	Liczba dopuszczonych	Wymagana liczba punktów	Liczba przyjętych z kierunku macierzystego	Liczba przyjętych z kierunków alternatywnych	Ogółem liczba przyjętych
WBMiL mechanika i budowa maszyn - informatyka w zarządzaniu przedsiębior. - komp. wspom. proc. techn. - mechatronika - organizacja i zarządzanie w przemyśle - pojazdy samochodowe	800	116 34 11 47 86	83 26 11 36 58	20 20 20 20 20	83 26 11 36 58	9 2 1 1 3	92 28 12 37 61
WE elektrotechnika informatyka	150 150	118	101	24	101	13	114
Rzeszów		232	214	36,5	159	-	159
Jarosław		63	50	23	50	-	50
WCh technologia chemiczna	75	24	23	20	23	-	23
WBiŚ budownictwo inżynieria środowiska	200 200	160 122	136 107	18 18	136 107	- -	136 107
WZiM zarządzanie i marketing	220						
Rzeszów		195	188	23	188	1	189
Jarosław		68	55	23	55	-	55
Leżajsk		84	67	23	67	-	67
R a z e m:	1795	1 360	1 155		1 100	30	1 130

**Rekrutacja uzupełniająca na studia dzienne
w r.ak. 2000/2001**

Wydział kierunek studiów specjalność	Wstęp- ny limit przyjęć	Przyjęć lipiec 2000 *	Liczba kandyd. w nabo- rze uzu- pełn.	Liczba dopusz- czo- nych osób	Wyma- ga-na liczba pun- któw	Razem liczba przyję- tych osób wrze- sień 2000	Ogół- em licz- ba przyję- tych na kieru- nek - studia dzien- ne
WBMiL <i>mechanika i budowa maszyn</i>							
- komp. wspom. proc. techn.	150	83	59	56	25	56	139
- lotnictwo	200	101	33	32	24	32	133
- mechatronika	200	49	50	46	24	46	95
- specjalności w Stalowej Woli		94	15	10	31	10	104
WCh <i>technologia chemiczna inżynieria materiałowa</i>							
	300	250	79	74	30	70	320
	75	34	13	11	30	10	44

dojrzałości. Przyjęty sposób naboru na studia stwarza większą dostępność do studiów wszystkim pragnącym podjąć naukę. Doświadczenia uczelni wykazują, że ok. 50% młodzieży przyjętej na I rok studiów nie wywiązuje się z wymagań stawianych studentom. Celem pomocy młodzieży w wyrównaniu zakresu wiedzy z podstawowych przedmiotów ścisłych uczelnia co roku we wrześniu organizuje odpłatne kursy przygotowawcze z matematyki, fizyki i chemii. W bieżącym roku kurs odbył się w terminie od 4 do 22 września 2000 r. Uczestniczyło w nim 579 osób, z których większość brała udział w zajęciach z matematyki i fizyki. Zajęcia były prowadzone przez doświadczonych nauczycieli akademickich uczelni. Realizowany program dostosowano do wymagań stawianych na poszczególnych kierunkach studiów.

Jerzy Potencki

Sprostowanie

W numerze 9/2000 Gazety Politechniki do wywiadu z Profesorem Zdzisławem Hippe (str. 14-16), przeprowadzonego z okazji Jego 45-lecia pracy zawodowej, wkraśl się "chochlik komputero- wy", który w ostatniej chwili na str. 15 u góry usunął fragment wypowiedzi pana Profesora, a na dole powtórzył tekst ze str. 16. Bar-

dzo serdecznie przepraszamy Szanownego Jubilata, autorów wywiadu oraz zespół redakcyjny Gazety Politechniki i jej Czytelników.

Jednocześnie zamieszczamy pełną odpowiedź pana Profesora na pytanie, **jak ocenia swoją pracę w Politechnice Rzeszowskiej.**

*W imieniu Oficyny Wydawniczej PRz
mgr Barbara Mazewska*

Za duże osiągnięcie uważam utworzenie szkoły naukowej z zakresu informatyki chemicznej, znanej zarówno w kraju, jak i na świecie. Od początku bowiem mojej pracy w Politechnice Rzeszowskiej podjęliśmy w szerszym gronie współpracowników badania, które uzupełniały najczęstsze zastosowania informatyki w chemii, tzn. w chemii kwantowej. Chemia kwantowa nie inspiruje jednak rozwoju samej informatyki; jest jedynie obszarem sprawdzania ulepszeń wybranych metod obliczeniowych. Ponadto od dawna jest obiektem badań prowadzonych w wielu uczelniach w kraju, zwłaszcza w Toruniu, Warszawie, Wrocławiu, Poznaniu i Krakowie. Wypełniając zatem ogromną lukę w zakresie specyficznych zastosowań informatyki w polskiej chemii, podjęliśmy badania z dziedziny chemicznych zastosowań rozpoznawania obrazów, komputeryzacji metod analitycznych, projektowania syntez i symulacji reakcji chemicznych, komputerowej interpretacji widm molekularnych, prognozowania właściwości związków chemicznych itp. Tej szerokiej dziedzinie badań nadal śmy (z podpowiedzi prof. J.E. Dubois z Uniwersytetu VII w Paryżu) nazwę *informatyka chemiczna*. Zainicjowane przez nas polskie badania naukowe,

a przede wszystkim uzyskane wyniki, zaowocowały uznaniem naszego ośrodka za jeden z ważniejszych centrów badań w tzw. chemii obliczeniowej i spowodowały zaproszenie do uczestnictwa w dwóch światowych przeglądach systemów informatycznych do symulacji reakcji chemicznych i projektowania syntez (Helsinki 1989; Getynga 1994). Muszę podkreślić, że w osiągnięciu obecnego poziomu naszych prac pomogła nam wieloletnia współpraca naukowa z Uniwersytetem Technicznym w Monachium, która doprowadziła do rozbudowy modelu matematycznego chemii konstytucyjnej Ugiego-Dugundjiego (jest on podstawą inteligentnych systemów symulacyjnych generujących nowe, nieopisane jeszcze reakcje chemiczne), budowy własnych, nowych narzędzi do symulacji (SCANMAT, SCANCHEM, CSB), i ostatnio - organizacji niemiecko-polskich warsztatów naukowych nt. chemii kombinatorycznej i reakcji wielokomponentowych, a także wydania monografii współredagowanej z prof. Ivarem K. Ugim, kandydatem Niemiec do nagrody Nobla w ubiegłym roku. Opracowane pod moim kierunkiem oryginalne systemy informatyczne do wspomaganie badań chemicznych i nauczania chemii są wdrożone

w wielu instytucjach naukowych oraz uczelniach Polski, Finlandii, Francji, Holandii, Japonii, Niemiec, Rosji, Szwecji, Ukrainy i USA. Utworzenie szkoły naukowej z zakresu informatyki chemicznej wiązało się również z inspiracją i opieką naukową dwóch rozpraw habilitacyjnych oraz promotorstwem 16 doktoratów (w tym 9 z wyróżnieniem), zarówno własnych współpracowników, jak i osób z innych ośrodków naukowych oraz przemysłowych. Miało istotny wpływ na pozycję Katedry Informatyki Chemicznej i Chemii Fizycznej oraz uznanie jej znaczenia w komputeryzacji badań chemicznych.

Od pewnego czasu moje zainteresowania naukowe koncentrują się na badaniach związanych z uczeniem maszynowym, sztuczną inteligencją, systemami inżynierii wiedzy oraz inteligentnymi systemami informatycznymi dla nauk przyrodniczych i pokrewnych, a także dla biznesu, marketingu i zarządzania. Rozwijana pod moim kierunkiem technologia systemów ekspertowych oraz inżynieria wiedzy stanowi obecnie jeden z ważniejszych elementów prac badawczych prowadzonych w Katedrze, uwieńczonych realizacją projektów badawczych Komitetu Badań Naukowych w tej dziedzinie.

JESZCZE TYLKO MIESIĄC TRWA KONKURS

O ZŁOTE PIÓRO MILENIJNE NA NAJLEPSZY ARTYKUŁ STUDENCKI

Nagrodami w konkursie są:

- I Nagroda - Złote Pióro Milenijne
(pióro wieczne z limitowanej serii "PARKER 2000"),
- II Nagroda - Srebrne Pióro Milenijne
(pióro wieczne z limitowanej serii "PARKER 2000"),
- III Nagroda - Album/książka (5 równorzędnych nagród trzecich).

Regulamin

1. W konkursie może wziąć udział każdy student Politechniki Rzeszowskiej, który w wyznaczonym terminie złoży napisany przez siebie artykuł na dowolny temat. Preferowane będą tematy o charakterze edukacyjnym, społecznym i gospodarczym.
2. Artykuł powinien zawierać dane identyfikacyjne autora:
 - ❖ imię, nazwisko,
 - ❖ rok studiów,
 - ❖ nazwę wydziału.Dane te należy umieścić w lewym górnym rogu arkusza.
3. Praca nie powinna przekraczać objętości maks. 3 stron formatu A-4, czcionka nie powinna być mniejsza niż 12 pkt, odstępnik 1,5 wiersza. Mile widziane elementy ilustracyjne (tablice, wykresy).
4. Teksty nie mogą być nigdzie wcześniej publikowane ani nagradzane - gatunek publicystyczny dowolny.
5. Prace będą oceniane pod względem oryginalności, stylistycznym i językowym.
6. Artykuły należy składać na dyskietce z pełnym wydrukiem komputerowym w pokoju 105, bud. A - Rektorat (dyskietki należy opisać).
7. Artykuły są systematycznie publikowane na łamach "Gazety Politechniki" począwszy od marca 2000 r.
8. Termin składania prac konkursowych upływa z dniem **30 listopada 2000 r.**
9. Ogłoszenie wyników konkursu i uroczyste wręczenie nagród: **styczeń 2001 r.**

Organizator konkursu:

REDAKCJA "GAZETY POLITECHNIKI"

ul. W. Pola 2, pokój 105, 35-959 Rzeszów

tel. 86-51-255, 85-412-60

przy współpracy:

- ◆ Samorządu Studenckiego Politechniki Rzeszowskiej
- ◆ Studenckiego Koła Naukowego Reklamy

ZAPRASZAMY

Marcin Gębarowski
V rok
Wydział Zarządzania i Marketingu

KONKURS

Ukryta głębia piosenek disco polo

Nurt piosenki disco polo narodził się w naszym kraju wraz z upadkiem komunizmu. Piosenka chodnikowa, bo tak ją początkowo nazywano, od razu zyskała szerokie rzesze zwolenników. Kasety z jej radosnymi i skocznymi rytmemi można było kupić prawie na wszystkich ulicznych straganach. Nowa fala w polskiej piosence szybko dotarła do telewizji, gdzie na początku emitowano prymitywne teledyski, które w niedługim czasie śpiewała cała Polska (np. słynne "Mydełko Fa"). Z czasem coraz więcej artystów, zafascynowanych nowo powstałym gatunkiem, zaczęło tworzyć kolejne kompozycje. Do dzisiaj skomponowano kilka (a może nawet kilkanaście) tysięcy piosenek. Niestety, z ich emitowania wycofały się prawie wszystkie stacje radiowe i telewizyjne (na szczęście, niezłomnie jedna z komercyjnych stacji telewizyjnych od lat w niedzielne poranki gromadzi przed ekranami miliony naszych rodaków). Na przestrzeni ostatnich lat utwory disco polo były często krytykowane. Zarzucano im zbyt prostotę oraz brak jakichkolwiek wartości artystycznych. Postaram się tym opiniom zaprzeczyć. W tym celu dokonam analizy tekstów przebojów często emitowanych i należących już do klasyki tego gatunku (tak, nie bójmy się użyć tego określenia - "klasyki"). Pokażę głębię słów piosenek disco polo. Piosenek, które potrafią bawić, rozśmieszać, ale również wzruszać i pobudzać do refleksji.

Pierwszy tekst, który zdecydowałem się omówić, przedstawia rozterki młodej kobiety. Rozpalona

namiętnością, bezskutecznie próbuje pobudzić obiekt swoich miłosnych afektów (którym zapewne jest mąż). Już w pierwszej zwrotce nasza uwaga zostaje zwrócona na różnicę wieku bohaterów utworu (świadczą o tym słowa: "... ty stary dziadzie", wielokrotnie później z goryczą powtarzane). Poprzez zastosowanie anafory w kilku kolejnych strofach ("On zimny, on zimny, ona gorąca...") autor stara się wyeksponować różnicę temperamentów obojga nieszczęśliwych partnerów. Ich zbliżeniu nie pomagają nawet subtelne "trącanie" niewiasty, która zdesperowana oziębłością kochanka, kładzie na nim swoją lewą rękę. W kolejnych zwrotkach dowiadujemy się, że to nie wystarczy. Dlatego kobieta kładzie na nim prawą rękę, wreszcie obydwie nogi. Niestety, na nic jej zabiegi. Ostateczny akt desperacji zostaje przedstawiony w refrenie ("I całe ciało na niego kładzie..."), który autor dla pokazania powagi sytuacji powtarza dwukrotnie.

ON ZIMNY?!

*On zimny, on zimny, ona gorąca
On nie chce, on nie chce, ona go trąca.
I lewą rączkę na niego kładzie
Ruszaj się, ruszaj się, ty stary dziadzie.*

*On zimny, on zimny, ona gorąca
On nie chce, on nie chce, ona go trąca.
I prawą rączkę na niego kładzie
Ruszaj się, ruszaj się, ty stary dziadzie.*

*On bardzo zimny, ona gorąca
On wcale nie chce, ona go trąca.
I całe ciało na niego kładzie
Ruszaj się, ruszaj się, ty stary dziadzie.
I całe ciało na niego kładzie
Ruszaj się, ruszaj się, ty stary dziadzie.*

*On zimny, on zimny, ona gorąca
On nie chce, on nie chce, ona go trąca.
I lewą nóżkę na niego kładzie
Ruszaj się, ruszaj się, ty stary dziadzie.*

*On zimny, on zimny, ona gorąca
On nie chce, on nie chce, ona go trąca.
I prawą nóżkę na niego kładzie
Ruszaj się, ruszaj się, ty stary dziadzie.*

*On bardzo zimny, ona gorąca
On wcale nie chce, ona go trąca.
I całe ciało na niego kładzie
Ruszaj się, ruszaj się, ty stary dziadzie.
I całe ciało na niego kładzie
Ruszaj się, ruszaj się.*

W analizowanym tekście przebrzmiewa ton głębokiej goryczy rozmiłowanej kochanki, nie znajdującej ujścia dla swojego temperamentu. Myślę, że nie będzie nadinterpretacją, jeżeli przesłanie tego utworu odczytamy jako przestrożę przed zawieraniem mariaży z rozsądku, które są wbrew naturze.

Utwór jest oryginalnie skomponowany. Pierwszy, drugi i czwarty wers każdej zwrotki to niejako powtarzalny refren, a zarazem opis dramatycznej sytuacji. Autor, kolejno przytaczając poszczególne elementy ciała zatraconej w zmysłach kobiety, używając zdrobnień, stara się subtelnie ukazać zespolenie jej zmysłów. Piosenka, mimo swej pozornej prostoty, przyciąga rytmicznym brzmieniem oraz utrzymanym w klasycznych rygorach rymem.

Kolejny tekst, jak większość utworów tego gatunku, porusza tematykę miłosną. Już na samym początku odbiorca zostaje zaskoczony słowami rodem z piosenki włoskiej ("Ma Ma Ma Ma Ma Mia"). Okazuje się, że miłość

jest zbyt silnym uczuciem, by znaleźć dla niej słowa w języku polskim. Druga zwrotka odsłania smutek i pragnienia zakochanego młodzieńca, który niczym bohater romantyczny: kocha i cierpi (nawiązanie do klasyki literatury). Zwracając się do obiektu swoich westchnień, targany głębokim uczuciem, wyznaje bezsensowność swojego istnienia (“Moje życie w gruzach legło”). Dla podkreślenia przeżyć młodego nieszczęśnika przywołany zostaje Amor - rzymski bóg miłości. Postać amorka, nagiego chłopca z łukiem i strzałami, stanowi tu niejako stały motyw, wokół którego autor niezmiennie krąży.

WSZYSTKO PRZEZ TWOJE CIAŁO

*Ma Ma Ma Ma Ma Mia
Amorek skrzydła swe dziś rozwija
Ma Ma Ma Ma Ma Mia
Ktoś mi do serca się dziś dobija*

*Zwariowałem na twym tle
Coś mnie w Tobie tak urzekło
Amor ze snu zbudził się
Moje życie w gruzach legło*

*To mi nie wygląda
Na styl i szyk Jamesa Bonda*

*To wszystko przez to Twoje ciało
Tak moje serce oszalało
Jak wariat wciąż o Tobie marzę
Odkąd w bikini zszłaś po plażę*

*Bo wszystko przez to Twoje ciało
Co słońce tylko dotykało
Tak mi na miłość się zebralo
Że aż żal w dołku ściska mnie – tak pragnę Cię*

*Ma Ma Ma Ma Ma Mia
Amorek skrzydła swe dziś rozwija
Ma Ma Ma Ma Ma Mia
Ktoś mi do serca się dziś dobija*

Kolejne wersy przynoszą odpowiedź wybranki, która jest nowoczesną kobietą oglądającą filmy sensacyjne. Z jej słów wynika, że postawa adoratora nie wywarła na niej korzystnego wrażenia. Jest to dama rozmiłowana w zbytkach, zdecydowanie preferująca mniej romantyczne sposoby zabiegania o swoje względy. Odbiorca może się tylko domyślać, że ma ona na myśli szybkie samochody, dalekie podróże i życie pełne wrażeń (jak ma to miejsce w filmach z superagentem Jamesem Bondem).

Zdesperowany kochanek wyjaśnia przyczynę swojego obłędu. Jest nią ciało dziewczyny, które po raz pierwszy zobaczył na nadmorskiej plaży. Zatem jest to miłość nagle, od pierwszego wejrzenia. Dziewczyna ubrana w skąpy, dwuczęściowy kostium kąpielowy całkowicie zafascynowała umysłem młodego człowieka. Oczarowany jej wdziękiem jest bliski obłędu. Jego tęsknota powodowana chęcią zrealizowania najskrytszych marzeń przybiera formę poetyckiego obrazu. W słowach: “Co słońce tylko dotykało...” przywołany zostaje żar gorącej plaży, błękitne niebo i zmysłowość ciała niewiasty. Zakochany nieszczęśnik odczuwa głęboki smutek i cierpienie, wymownie przedstawiając stan swojej duszy (“Że aż żal w dołku ściska mnie...”).

W analizowanym tekście mamy głęboko zarysowaną skomplikowaną sylwetkę psychologiczną bohatera. Młodzieńca ogarniętego najgłębszym porywem serca - miłością (niestety tylko platoniczną). Jego los i bezradność wzruszają. Utwór zdecydowanie wyraźny poza inne piosenki poruszające tę tematykę. Poprzez przedstawione w nim bogactwo wrażeń i doznań nieszczęśliwego kochanka odczytujemy przesłanie utworu: miłość - jeśli nie kończy się szczęśliwie i nie przynosi radości - to nie znaczy, że jest płytka i bezsensowna.

Wybrane przykłady tekstów piosenek nie są w stanie ukazać całości problemów i zjawisk poruszanych w tych pięknych, wzruszających utworach. Twórczość disco polo charakteryzuje potoczny język, prostota wypowiedzi, współczucie dla krzywdy ludzkiej - życie ludzi w jego codziennych, pospolitych przejawach. Autorzy starają się przedstawiać własne problemy, niepokoje, prawdę o naszym współczesnym świecie, rozważają potężną moc miłości.

Mam nadzieję, że dokonana analiza dwóch krótkich tekstów udowodniła, że na pozór proste piosenki disco polo mogą nieść głębokie przesłania. Należy się tylko wsłuchać w ich taneczny rytm i trochę pomóc własnej wyobraźni.

Fraszki

Stanisław Siekańca

NA ŚWIECZNIKU

**Jaśnieć by się
zawsze chciało
by się przy tym
nie topniało.**

WYJĄTKIEM KSIĘŻYC

**Małym cieszy się poklaskiem
ten, kto świeci
cudzym blaskiem.**

WAGA SŁOWA

**Gdy ciężka wymowa,
trzeba ważyć słowa.**

TONY DZWONÓW

**Każdy dzwon
ma swój ton.**

NA REZERWY

**Pobudkę róbmy
bez przerwy,
bo jeszcze drzemią
rezerwy.**

P R A S A O P O L I T E C H N I C E

13 lipca 2000 r. **Rzeczpospolita** poinformowała o rozwiązaniu przez MEN zespołu, który pod przewodnictwem wiceministra Jerzego Zdrady pracował nad utworzeniem uniwersytetu w Rzeszowie. Rzecznik prasowy MEN poinformowała, że decyzja ta była spowodowana wycofaniem się z udziału w zespole Politechniki Rzeszowskiej, a za nią UMCS i AR. Wycofanie projektu nie oznacza zaprzestania działań nad utworzeniem uniwersytetu w Rzeszowie. W Sejmie znajdują się dwa wnioski w tej sprawie, autorstwa posłów AWS i SLD. Żaden z tych wniosków nie przewiduje Politechniki Rzeszowskiej w strukturze przyszłego uniwersytetu.

5 lipca 2000 r. ukazał się na łamach GW artykuł poświęcony historii dążeń do utworzenia uniwersytetu w Rzeszowie. **Wiosną zrodził się rządowy projekt ustawy o powołaniu uniwersytetu w Rzeszowie na bazie czterech uczelni: WSP, PRz, filii UMCS i wydziału ekonomicznego krakowskiej AR** - czytamy. Tymczasem PRz stanowczo sprzeciwiła się wejściu w strukturę uniwersytetu. Wiadomo już, że projekt MEN został przedstawiony Radzie Głównej Szkolnictwa Wyższego, jednak szanse na utworzenie uniwersytetu jeszcze w tym roku są niewielkie. Podobną informację zamieściły N i SN.

Klęską koncepcji ministra Handkego nazwał Marszałek Województwa Podkarpackiego, Bogdan Rzońca, decyzję MEN o rozwiązaniu Zespołu ds. Utworzenia Uniwersytetu w Rzeszowie - informuje GW 14 lipca 2000 r. Marszałek wierzy w możliwość przedstawienia w Sejmie projektu poselskiego, zakładającego powołanie uniwersytetu z potencjału rzeszowskich uczelni,

z wyłączeniem PRz. Podobne stanowisko w tej sprawie zajął Wiesław Ciesielski - poseł SLD.

Na początku lipca br. Rada Miasta zgodziła się sprzedać Politechnice Rzeszowskiej budynek byłego internatu Zespołu Szkół Mechanicznych, który do tej pory uczelnia dzierżawiła. Tymczasem wojewoda podkarpacki wszczął postępowanie zmierzające do stwierdzenia nieważności uchwały - poinformowała GW 4 sierpnia 2000 r. Jeżeli wojewoda nie zaopiniuje pozytywnie uchwały, Politechnika straci szansę na powiększenie bazy mieszkaniowej dla 400 studentów.

11 lipca 2000 r. DP zamieścił informację na temat organizowanego przez Politechnikę zjazdu absolwentów, który odbędzie się 9 września br. Uroczystość ta ma zainaugurować obchody jubileuszu 50-lecia wyższego szkolnictwa technicznego w Rzeszowie.

Indeks dla spóźnialskich - to tytuł artykułu, który ukazał się na łamach N 11 lipca 2000 r. **Prawie na wszystkich uczelniach zakończono egzaminy wstępne i ogłoszono listy przyszłych studentów.** W tym roku o miejsca w Politechnice Rzeszowskiej ubiegało się około pięciu tysięcy kandydatów. Największą popularnością cieszyły się kierunki: zarządzanie i marketing oraz informatyka.

Nowy minister edukacji Edmund Wittbrodt uważa, że najważniejsze są argumenty merytoryczne, przemawiające za uniwersytetem w Rzeszowie i tylko one będą brane pod uwagę - poinformowały N 26 lipca 2000 r. Jak wynika z artykułu, od września MEN rozpoczą

nie od nowa rozmowy z rzeszowskimi szkołami wyższymi na temat zasad powołania w Rzeszowie nowej uczelni.

Spotkanie po latach - to tytuł artykułu, jaki ukazał się na łamach N 12 września 2000 r. W Zjeździe Absolwentów WSI i PRz wzięło udział kilkuset absolwentów. **Dynamiczny rozwój uczelni przedstawił w swoim wystąpieniu rektor PRz, prof. Tadeusz Markowski, który niegdyś sam, jako student, przemierzał korytarze placówki.** W trakcie Zjazdu przyjęto statut oraz wybrano władze Stowarzyszenia Absolwentów PRz, którego prezesem został Jan Rusin, absolwent Wydziału Elektrycznego. Uczestnicy Zjazdu zwiedzili obiekty Politechniki. Spotkanie zakończyło się uroczystym bankietem.

Politechnika Rzeszowska będzie musiała stanąć do przetargu na zakup budynku, który miasto przeznaczyło na akademik - poinformowały SN 17 sierpnia br. Decyzją wojewody podkarpackiego Rada Miasta Rzeszowa prawdopodobnie będzie musiała zweryfikować uchwałę w sprawie sprzedaży Politechnice Rzeszowskiej budynku byłego internatu Zespołu Szkół Mechanicznych przy ul. Hetmańskiej. Budynek ma zostać sprzedany w drodze przetargu.

W dniu 5 września br. SN poinformowały, że od nowego roku akademickiego wzrosną opłaty za studia zaoczne. **W Politechnice Rzeszowskiej na najdroższym kierunku - informatyce - semestr studiowania w trybie zaocznym w ubiegłym roku kosztował 1300 zł, a w tym o 100 zł więcej.** Podwyżki te są spowodowane głównie wzrostem inflacji.

Opracowała: Anna Worosz

Info Kurier Samorządu Studentów

Adres Samorządu Studentów PRz: DS "Promień", ul. Akademicka 1, pokój 1, tel. 86 51 357

Co należy wiedzieć o ubezpieczeniach?

Powszechnie wiadomo, że wypadki chodzą po ludziach, dlatego proponujemy Wam szeroki pakiet ubezpieczeń w PZU S.A. Na każdym wydziale będziecie mogli znaleźć osobę, która udzieli Wam szczegółowych informacji na ten temat i pomoże wybrać odpowiedni zakres świadczeń.

- ◆ Wydział Budownictwa i Inżynierii Środowiska - Dom Studencki **Akapit pokój nr 9**,
- ◆ Wydział Budowy Maszyn i Lotnictwa - Dom Studencki **Nestor pokój nr 7**,
- ◆ Wydział Elektryczny - Dom Studencki **Promień pokój nr 221**,
- ◆ Wydział Zarządzania i Marketingu - Dom Studencki **Akapit pokój nr 9**,
- ◆ Wydział Chemiczny - we wszystkich tych miejscach.

Pomoc materialna

Nasza uczelnia uruchomiła szeroki zakres pomocy materialnej w formie: stypendium socjalnego, stypendium naukowego, zapomóg, stypendium dla osób niepełnosprawnych i kredytów studenckich. Służy również pomocą z zakresu zapewnienia miejsca w domu studenckim oraz dopłaty do wyżywienia w naszych stołówkach.

Kredyt studencki

Kredyt jest przyznawany na cały okres studiów. Spłata kredytu zaczyna się rok po ukończeniu nauki. Obecnie tran-

sza kredytu wynosi 400 złotych. Kredyty są udzielane przez następujące banki: PeKaO S.A., BGŻ S.A., BPH S.A., Kredyt Bank PBI S.A., Bank Ochrony Środowiska S.A., Wielkopolski Bank Kredytowy S.A., Bank Zachodni S.A., Górnośląski Bank Gospodarczy S.A.

Stypendium socjalne

Jest przyznawane w każdym semestrze. W semestrze zimowym jest konieczne złożenie deklaracji podatkowej (PIT40) lub/i zaświadczenia właściwego Urzędu Gminy o dochodach z gospodarstwa rolnego. Termin składania podań na semestr zimowy upływa 15 września każdego roku. W semestrze letnim należy przedstawić zaświadczenie o dochodach rodziny za październik, listopad i grudzień. Termin składania wniosku na semestr letni upływa 15 lutego każdego roku.

Druki również stanowią podstawę do przyznania: stypendium dla osób niepełnosprawnych, dopłaty do zakwaterowania i wyżywienia. Podania są rozpatrywane indywidualnie.

Zapomogi

Zapomogi są przydzielane jednorazowo w przypadku zdarzeń losowych (śmierć kogoś z rodziny, przewlekła choroba itp.). Wysokość zapomogi jest zależna od wagi wypadku i od puli środków, jakie są do rozporządzenia.

Rafał Rojowski

Zarządzeniem JM Rektora PRz nr 8/2000 z dnia 6 marca 2000 r. została ustalona organizacja roku akademickiego 2000/2001 dla studentów studiów dziennych i zaocznych Politechniki Rzeszowskiej. Kalendarz ten przedstawia się następująco:

a) semestr zimowy	od 01.10.2000	do 18.02. 2001
zajęcia dydaktyczne	od 01.10.2000	do 22.12.2000
ferie zimowe	od 23.12.2000	do 02.01.2001
zajęcia dydaktyczne	od 03.01.2001	do 24.01.2001
zimowa sesja egzaminacyjna zasadnicza*	od 25.01.2001	do 08.02.2001
przerwa międzysemestralna	od 09.02.2001	do 11.02.2001
sesja poprawkowa**	od 12.02.2001	do 18.02.2001

Uwagi:

* Terminy zaliczeń i egzaminów są ustalone wg planu wydziałowego. Wpisów w dokumentacji studenckiej dokonuje się w dniu faktycznego zaliczenia lub zdawania egzaminu.

** Sesja poprawkowa może zostać przedłużona do 28 lutego 2001 r. na podstawie decyzji dziekana, uzgodnionej z wydziałowym samorządem studenckim.

b) semestr letni	od 19.02.2001	do 16.09.2001
zajęcia dydaktyczne	od 19.02.2001	do 11.04.2001
ferie wiosenne	od 12.04.2001	do 18.04.2001
zajęcia dydaktyczne	od 19.04.2001	do 14.06.2001**
letnia sesja egzaminacyjna zasadnicza*	od 15.06.2001	do 28.06.2001
jesienna sesja poprawkowa	od 03.09.2001	do 16.09.2001

Uwagi:

* Terminy zaliczeń i egzaminów są ustalane wg planu wydziałowego. Wpisów w dokumentacji studenckiej dokonuje się w dniu faktycznego zaliczenia lub zdawania egzaminu.

** 11.06.2001 r. (poniedziałek) - zajęcia będą się odbywać wg rozkładu przewidzianego na czwartek.

Na podstawie rozporządzenia ministrów pracy i polityki socjalnej oraz edukacji narodowej z dnia 11 marca 1999 r. w sprawie zwolnień od pracy lub nauki osób należących do kościołów i innych związków wyznaniowych w celu obchodzenia świąt religijnych nie będących dniami ustawowo wolnymi od pracy (Dz.U. Nr 26, poz. 235) student może na własną prośbę, zgłoszoną na początku roku akademickiego lub w toku nauki, nie później jednak niż 7 dni przed dniem zwolnienia, uzyskać zgodę dziekana na zwolnienie od zajęć określonych harmonogramem roku akademickiego. Dziekan

udzielając zwolnienia, określa sposób wyrównania zaległości dydaktycznych spowodowanych zwolnieniem.

Ustala się następujące dni wolne od zajęć dydaktycznych bez obowiązku ich odrabiania: 02.11.2000 r. (czwartek) 02.05.2001 r. (środa).

Inne dni wolne od zajęć dydaktycznych mogą być ustanowione m.in. na wniosek Samorządu Studenckiego, z zachowaniem warunku realizacji programu nauczania planowanego na rok akademicki 2000/2001.

Rafał Rojowski

Jesteśmy blisko Ciebie!

Rachunek Oszczędnościowo-Rozliczeniowy
Invest-Konto

- rachunek otwierany i prowadzony bez opłat
- kredyt na dowolny cel
- karty płatnicze za darmo
- ubezpieczenie na życie za darmo
- regulowanie wszystkich stałych opłat
- **Nowość EFEKT PLUS** - Możliwość podwyższania oprocentowania Rachunku ROR nawet do 11,5%
- **Tele Invest-Bank - bank w domu - bez opłat**
szybkie sprawdzanie salda swojego rachunku
7 dni w tygodniu przez 24 godziny na dobę
- karta rabatowa za darmo

www.investbank.com.pl
Świat w zasięgu ręki

Międzynarodowa karta płatnicza MAESTRO za darmo!

- przez 24 godziny na dobę
 - bezpieczeństwo i wygoda
- za transakcje bezgotówkowe dokonywane za pośrednictwem karty Bank nie pobiera prowizji!**

Zapraszamy do naszych placówek:

Rzeszów, ul. Zygmuntowska 9, tel. 852-21-73; Rzeszów, ul. Piłsudskiego 36, tel. 852 88 48;
Rzeszów, ul. Przemysłowa 14, tel. 854-70-09; Przemyśl, ul. Grunwaldzka 43, tel. 679-07-51;
Dębica, ul. Rynek 10A, tel. 676-36-00; Jasło, ul. 3 Maja 18a, tel. 44-81-641;
Stalowa Wola, ul. Jana Pawła II 2g; Krosno, ul. Lwowska 2

Zjazd Absolwentów Wyższej Szkoły Inżynierskiej i Politechniki Rzeszowskiej

... po latach znów ożyły wspomnienia ... - prof. Zbyszko Stojek przytaczał anegdoty z życia studentów WBiIŚ.

Ugóry: "rodzinne" zdjęcie absolwentów i pracowników Wydziału Elektrycznego.

Najliczniejszą grupę na Zjeździe stanowili absolwenci WBMiL.

JM Rektor prof. Tadeusz Markowski w otoczeniu przyjaciół z lat studenckich.

Szampańska zabawa trwała do białego rana.

Sport Akademicki

Sukcesy i porażki

Teniści stołowi Politechniki Rzeszowskiej bardzo dobrze zaprezentowali się podczas rozegranych w Koszalinie Akademickich Mistrzostw Polski. W bardzo mocnej obsadzie najlepszych klubów akademickich (zespoły ekstraklasy i I ligi) nasza para deblowa - Sławomir Gielarowski i Michał Czarny - zdobyła brązowy medal, pokonując po drodze ubiegłorocznych mistrzów, parę Politechniki Śląskiej z Gliwic. Również w grach pojedynczych nasi teniści nie "sprzedali tanio skóry". Sławek Gielarowski pokonał, między innymi, młodzieżowego mistrza Polski J. Tomickiego z AZS PŚL Gliwice, a Tomek Ziobro był bardzo bliski pokonania późniejszego złotego medalisty mistrzostw D. Kielba (AZS Wrocław), ulegając mu dopiero w trzecim secie w wyniku przewagi.

Nieco gorzej wiedzie się naszej drużynie w rozgrywkach I-ligowych. W konfrontacji z profesjonalistami nasi zawodnicy - amatorzy pozostają na razie bez zwycięstwa. Mamy jednak nadzieję, że w pięknie odnowionej sali PRz przy ul. Poznańskiej doczekamy się zwycięstwa naszej drużyny. Trener Tadeusz Czulno jest dobrej myśli.

Żeglarze AZS w czołówce

XX Żeglarskie Akademickie Mistrzostwa Polski w klasie Omega, rozegrane w Wilkasach k. Giżycka (20-24.09.2000 r.), potwierdziły jeszcze raz, że należymy do krajowej czołówki. Dwie nasze załogi walczyły z potentatami żeglarstwa jak równy z równym, zajmując ostatecznie IV miejsce. Do brązowego medalu zabrakło niewiele, dosłownie przysłowiowego halsu. Trener żeglarzy Franciszek Gorczyca był niepokieszony.

Startuje "Halówka"

Już 6 listopada br. rozpoczynają się rozgrywki Halowej Ligi Piłki Nożnej. Podobnie jak w ubiegłym roku, rywalizację w pięciu klasach rozgrywkowych podejmie ok. 100 zespołów. Zakończenie rozgrywek nastąpi na początku marca 2001 r. Najlepsze 32 zespoły ze wszystkich klas, rywalizować będą o puchar ufundowany z okazji 50-lecia Politechniki Rzeszowskiej.

Stanisław Kołodziej

Drużyna AZS PRz w Koszalinie. Od lewej: M. Czarny, A. Szczypek, trener T. Czulno, T. Ziobro, K. Kubik, S. Gielarowski, S. Lubaś

Fot. T. Czulno

Autorzy tekstów:

Marcin Gębarowski
Student V ZD

dr hab. inż. Jan Kalemkiewicz,
prof. PRz

Katedra Chemii Nieorganicznej i Analitycznej

mgr Urszula Kluska

Samodzielna Sekcja Współpracy z Zagranicą

mgr Stanisław Kołodziej

Studium Wychowania Fizycznego i Sportu

mgr Marta Olejnik

Główny Specjalista ds. Organizacji
Sekretarz Rektora

dr hab. inż. Jerzy Potencki,

prof. PRz

Prorektor ds. Nauczania

dr inż. Adam Reichardt

Katedra Konstrukcji Budowlanych

Rafał Rojowski

Student V BD

dr hab. inż. Andrzej Sobkowiak,

prof. PRz

Prorektor ds. Ogólnych

mgr inż. Bronisław Świder

Kierownik Samodzielnej Sekcji
Rozwoju Kadry Naukowej

mgr Anna Worosz

Biuro Rektora

Gazeta Politechniki

Zespół redakcyjny:

Stanisława Duda

Ewa Dziuban

Cecylia Heneczowska

Jadwiga Kaleta

Marta Olejnik

(redaktor naczelny)

Jarosław Sęp

Hanna Sommer

Bronisław Świder

Anna Worosz

Adres Redakcji

Politechnika Rzeszowska

35-959 Rzeszów

ul. W. Pola 2, bud. A

pok. 105, tel. 854-12-60

Wydawca

Politechnika Rzeszowska

im. Ignacego Łukasiewicza

35-959 Rzeszów

ul. W. Pola 2

Łamanie i skanowanie zdjęć

Oficyna Wydawnicza PRz

Druk

Zakład Poligrafii PRz

zam. 67/2000

ISSN 1232-7832

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania artykułów oraz zmiany ich tytułów.

Nakład: 500 egz.

Cena: 2 zł